

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

Informācija sagatavota, pamatojoties uz Likuma par budžetu un finanšu vadību 28.¹ panta otro daļu, lai sniegtu attiecīgajām Saeimas komisijām informāciju par darbības mērķiem un rezultātiem, iepriekšējā gada budžeta izpildi, sasniegtajiem rezultātiem atbilstoši izlietotajiem resursiem un ieguvumu sabiedrībai un ietekmi uz nozaru politiku turpmāko finansēšanu vidējā termiņā.

2025. gada 1. aprīlis

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

I sadaļa

Vispārīga informācija

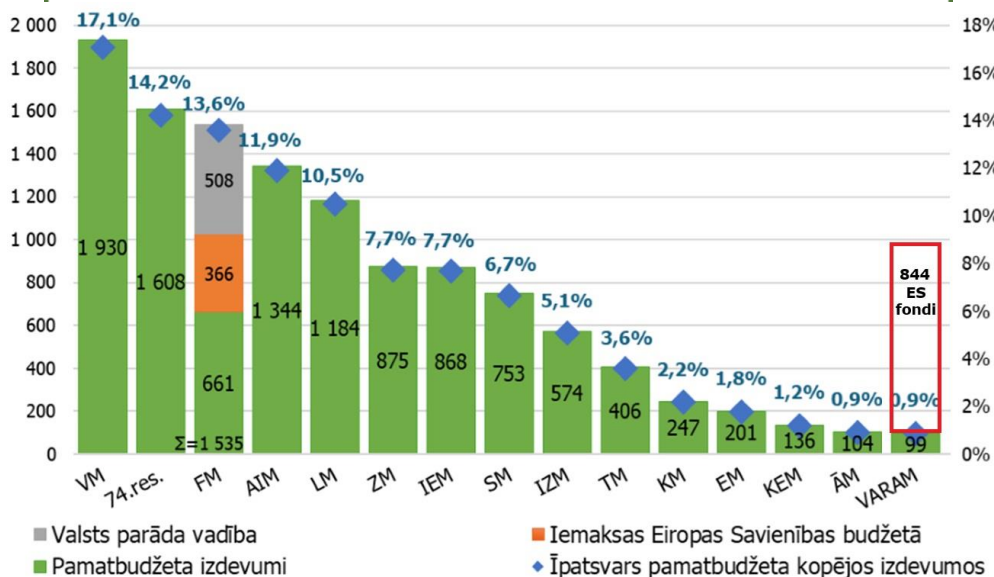

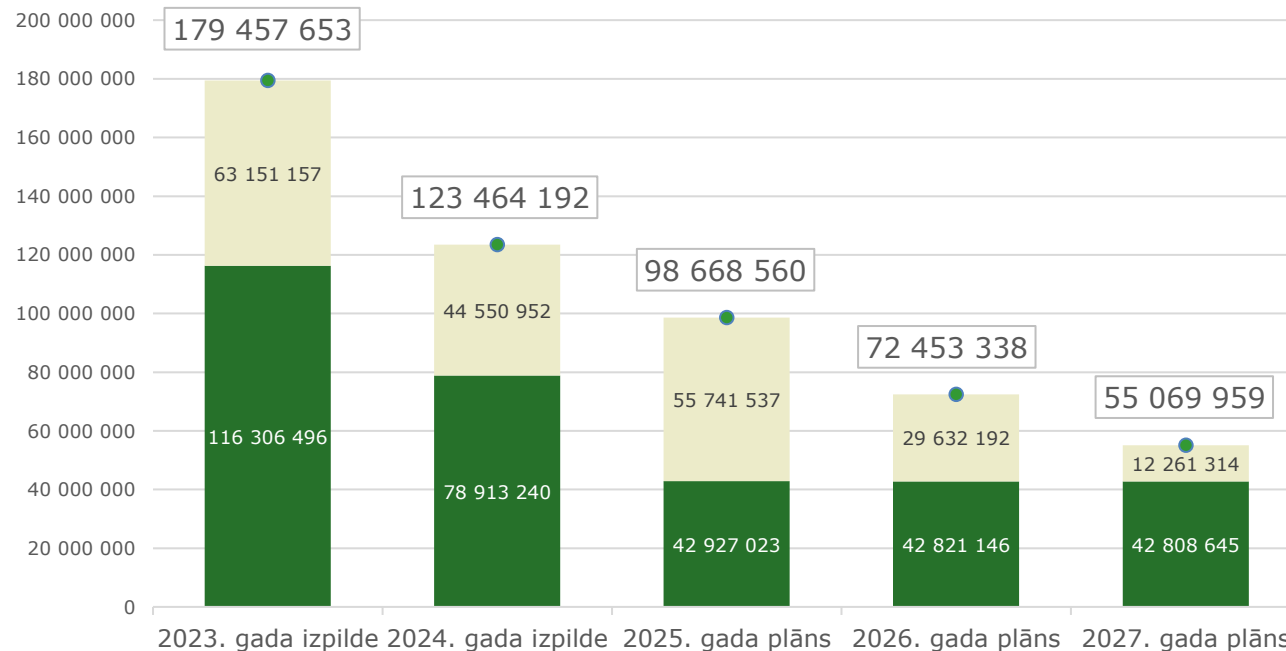
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Ministrijas kopējo izdevumu izmaiņas no 2023. līdz 2027. gadam

Ministriju pamatbudžeta izdevumi (bruto milj. eiro) un to īpatsvars kopējos valsts pamatbudžeta izdevumos 2025. gadā (%)¹

¹ Datu avots: Valsts kase, likums "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam"

- Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošana
- Valsts pamatfunkciju īstenošana
- Kopējie budžeta izdevumi

Izdevumu samazinājums 2024.g. saistīts ar:

vides aizsardzības jomas nodošanu KEM;

grāmatvedības funkcijas pārdali VPC;

noslēgusies Eiropas Savienības fondu un INTERREG programmu

2014. – 2020. gada plānošanas perioda projektu un pasākumu īstenošana

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Ministrijas galvenie paveiktie pasākumi pārskatā periodā esošā atlīdzības fonda ietvaros, bez papildus finansējuma aktivitātei

Pasākums/ sasniegums

Sasniegtais rezultāts

Izstrādāts plāns austrumu pierobežas attīstībai

Plāns izstrādāts, ņemot vērā Ministru kabineta doto uzdevumu, kā arī ģeopolitisko situāciju ES Austrumu pierobežā pēc Krievijas sāktā pilna apmēra agresijas kara pret Ukrainu un Austrumu pierobežas sociālekonomiskos izaicinājumus.

Plānā iekļautie pasākumi vērsti uz: 1) drošības stiprināšanu; 2) ekonomisko attīstību; 3) cilvēkresursu attīstību.

Mākslīgā intelekta centra izveide

Centrs tiek veidots kā nodibinājums sadarbojoties universitātēm, uzņēmumiem un valsts pārvaldei. Plānots, ka MIC struktūru veidos padome, direktors un sekretariāts, kura funkcijas nodrošinās VDAA. Centra darbības fokusā būs sekmēt praktisku MI pielietošanu un nacionālo spēju izveidi ar MI saistītu risku vadību un prevenciju. MIC pārvaldīs MI radītos riskus demokrātijas integritātei, privātumam un cilvēku tiesībām.

Dabas skaitīšana (Biotopu izplatības un kvalitātes apzināšana Latvijā)

Eiropas Savienības nozīmes biotopu izplatības un kvalitātes apzināšana veikta, izmantojot 2014.–2020. gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" ietvaros atbalstīto projektu "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā. Biotopu kartēšana veikta Latvijā sastopamajiem Biotopu direktīvas uzskaitītajiem ES nozīmes biotopiem.

Biotopu izplatības un kvalitātes noteikšana līdz 2020.gadam – Kopējais finansējums 10 263 088,00 EUR; ES līdzfinansējums 85% (8 723 624,00 EUR) finansē Eiropas Savienības Kohēzijas fonds; līdzfinansējums 15% (1 539 464,00 EUR) Valsts budžeta līdzekļi.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Ministrijas galvenie paveiktie pasākumi pārskatā periodā, kuriem bija izdalīts finansējums

Pasākums/ sasniegums

Sasniegtais rezultāts

Atbalsts pašvaldībām
Ukrainas civiliedzīvotāju
atbalsta nodrošināšanai

Ukrainas civiliedzīvotāji saņēma sociālo
atbalstu, palīdzību izmitināšanas jomā, kā arī
palīdzību izglītības, ēdināšanas un citās jomās

Vides aizsardzības
projekti

Popularizēts videi draudzīgs dzīvesveids,
nodrošināta vides izglītība, dabas un bioloģiskās
daudzveidības saglabāšana un veiktas dažādas
vides aizsardzības aktivitātes

Norvēģijas finanšu
instrumenta finansētās
programma "Klimata
pārmaiņu mazināšana,
pielāgošanās tām un
vide (LV- CLIMATE)"

Īstenoti atklātā konkursa "Ar vēsturiski
piesārņotajām teritorijām saistīto risku
samazināšana" projekti

Pārrobežu sadarbības
programmu darbības
nodrošināšana, projekti
un pasākumi (2014-2020)

Pasākumā "Latvijas-Lietuvas pārrobežu
sadarbības programma" nodrošināta 38 projektu
uzraudzība un noslēguma maksājumu veikšana
projektu vadošajiem partneriem. Iesniegti
Eiropas Komisijai un apstiprināti ikgadējie
pārskati, ziņojumi un pārvaldības deklarācija

Izlietotais finansējums 2024.g., euro

20 864 654

Izlietotais finansējums pret kopējo finansējumu, %

16,9

3 547 421

2,9

5 004 008

4,1

3 033 662

2,5

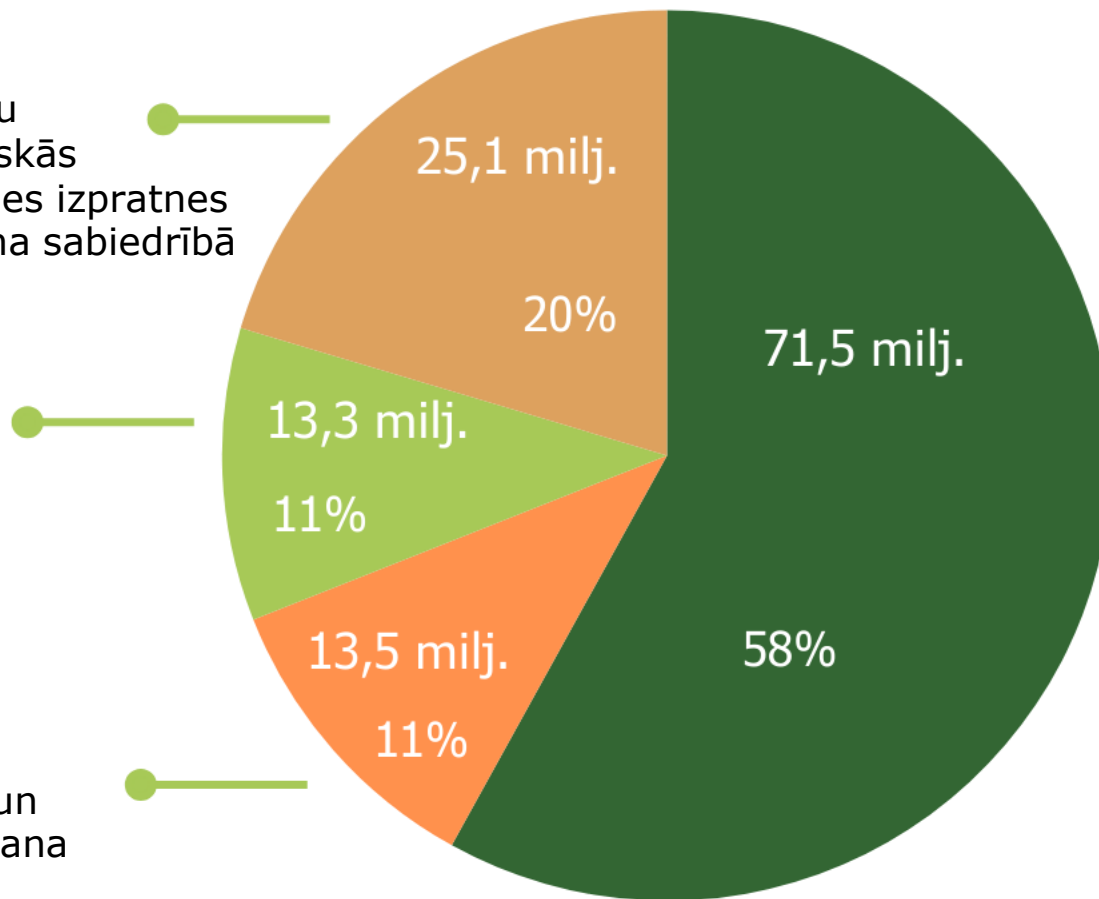
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

2024. gada izdevumu sadalījums pa politikas un darbības jomām

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju
apsaimniekošana, Latvijas bioloģiskās
daudzveidības saglabāšana un vides izpratnes
un atbildības motivācijas veidošana sabiedrībā

Vides politikas īstenošana

Nozaru vadība un
politikas plānošana

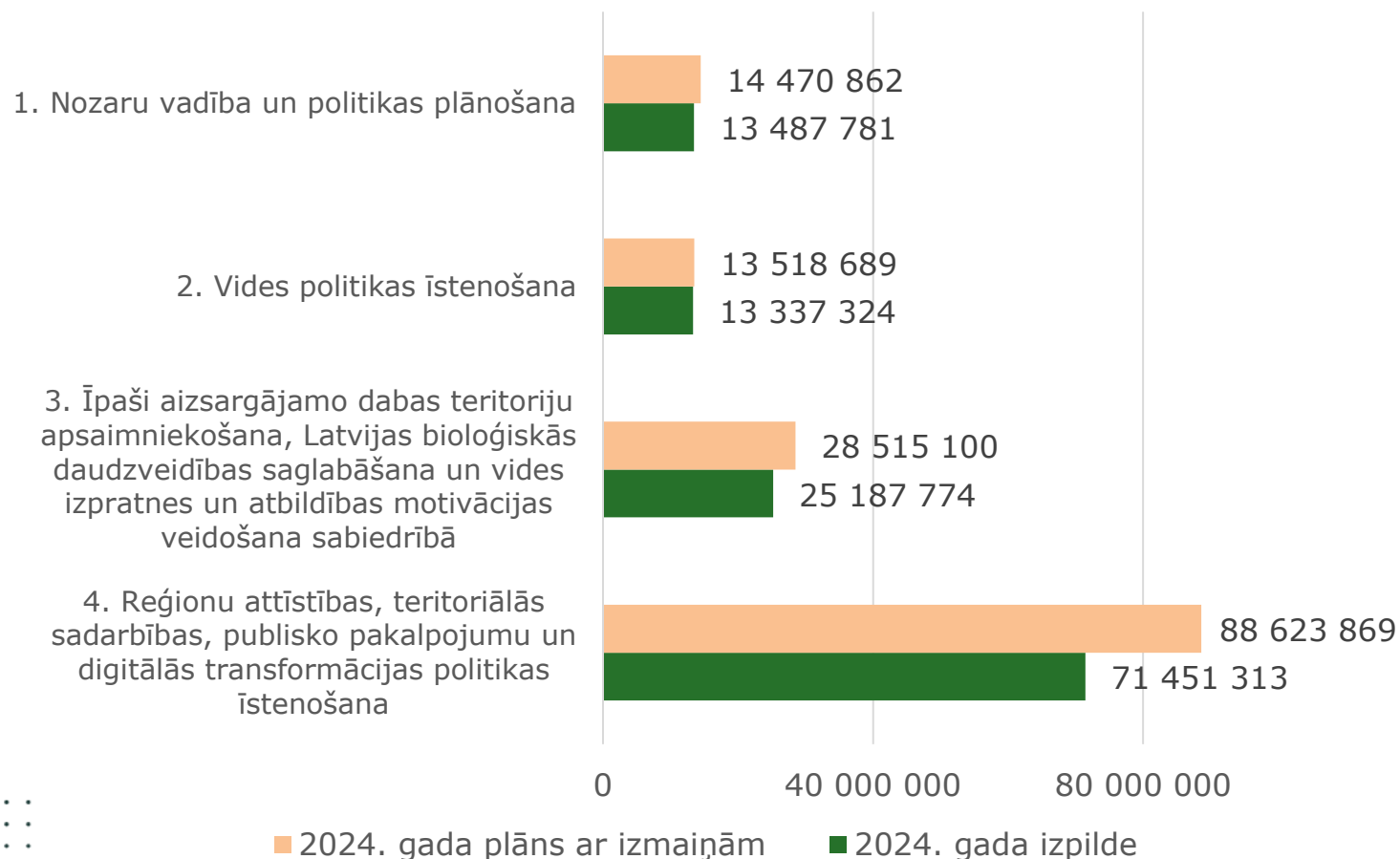

Reģionu attīstības,
teritoriālās
sadarbības, publisko
pakalpojumu un
digitālās
transformācijas
politikas īstenošana

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

2024. gada izdevumu plāns ar izmaiņām un izpilde pa politikas un darbības jomām, euro

Neizpilde radās ES fondu sadaļā:

3. Nozares ietvaros:

- ❖ A./pr. 70.06.00 ietvaros netika apgūti līdzekļi, jo projektu partneri pārskata periodā nebija īstenojuši visas plānotās aktivitātes. Saistībā ar nobīdi laika grafikā Salacgrīvas Dabas izglītības centra telpu remonta un paredzētās izstādes "Salacas krastos un dzelmē" iekārtošanas izdevumi pārcelti uz 2025. gadu. Lielākā daļa sanāksmju tika vadītas tiešsaistē, kas ļāva ietaupīt degvielas, telpu nomas un sanāksmju nodrošinājuma izmaksas.

4. Nozares ietvaros:

- ❖ A./pr. 69.08.00 (2014.-2020.gada plānošanas periods) un a./pr. 69.09.00 (2021.-2027.gada plānošanas periods) INTERREG programmu ietvaros veidojās atlikums, jo no EK izmaksātiem avansiem palika līdzekļi, kas 2014-2020 programmu beigās jāatmaksā 2025.gadā EK un 2021-2027 programmu projektiem paredzēti maksājumi aktivitāšu īstenošanai 2024.g.un turpmākajos gados.
- ❖ A./pr. 74.06.00 vairākos projektos saistībā ar grozījumiem normatīvajos aktos aizkavējās iepirkumu procedūras un sadarbības līgumu slēgšana ar pašvaldībām, kā rezultātā aizkavējās avansa maksājumu izmaksas pašvaldībām projektu aktivitāšu īstenošanai.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Informācija par politikas un darbības jomām pēc vides aizsardzības jomas nodošanas KEM (2025)

2024. un 2025. gada plāna izdevumu sadalījums pa resursu un vadības kartēm

Nozaru vadība un politikas
plānošana

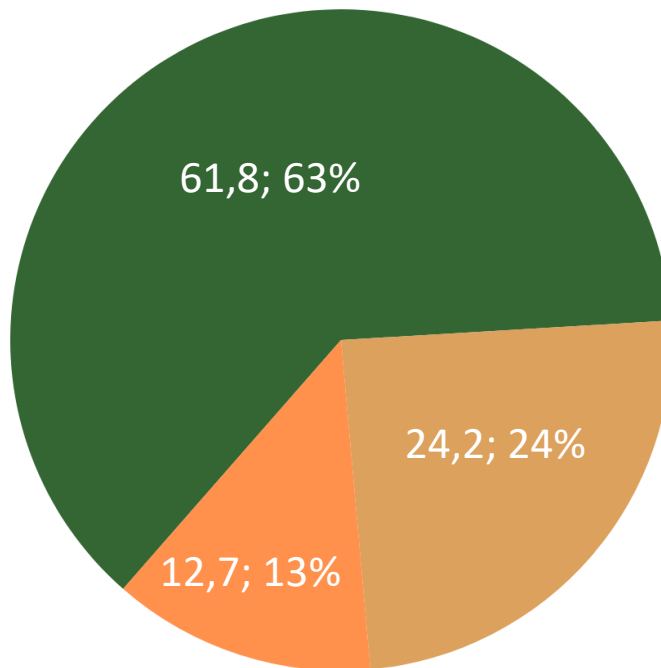

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju
apsaimniekošana, Latvijas
bioloģiskās daudzveidības
saglabāšana un vides izpratnes un
atbildības motivācijas veidošana
sabiedrībā

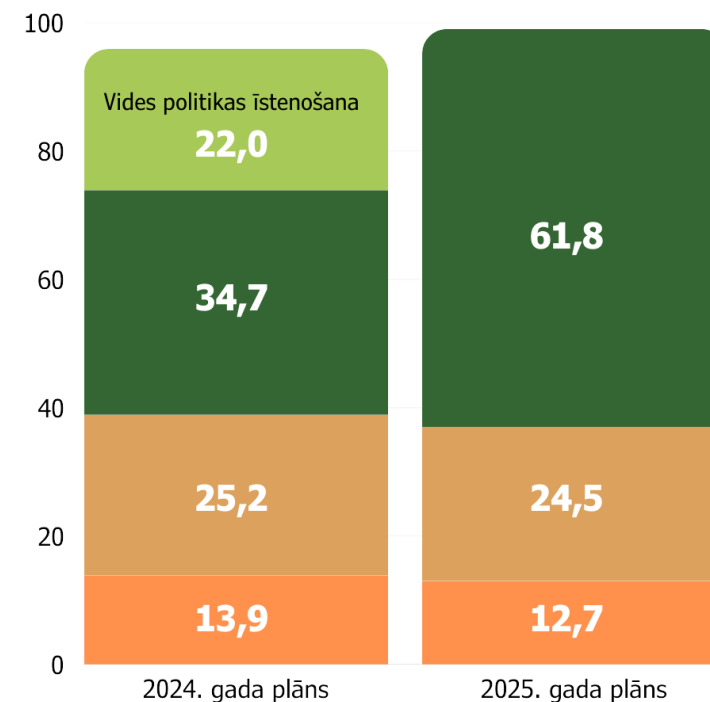

Reģionu attīstības,
teritoriālās sadarbības,
publisko pakalpojumu un
digitālās transformācijas
politikas īstenošana

2025. gada plāns
(milj. euro, %)

2024. un 2025. gada plāns
(milj. euro, %)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Prioritārie pasākumi, milj. eiro, % no nozares kopējā finansējuma, 2024. gads

Netika piešķirti

VARAM nav prioritāro pasākumu 2025. – 2027. gadam, jo kā vienīgā likuma "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" prioritāte noteikta valsts drošība.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

II sadaļa

Informācija par politikas un darbības jomām

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Darbības stratēģija 2024.-2027.gadam

Misija: VARAM darbības virsmērķis ir nodrošināt labvēlīgu un modernu dzīves telpu līdzsvaroti un ilgtspējīgi attīstītā Latvijā

**Darbības
virzieni:**

**Būtiskākās
prioritātes:**

Digitālā transformācija

- 1. Moderni, ērti un pieejami, profesionāli pārvaldīti valsts pakalpojumi sabiedrībai** (*Pakalpojumu pārvaldības reforma; Valsts pakalpojumu pieejamības iedzīvotājiem paplašināšana; u.c.*)
- 2. Sabiedrības un pārvaldes digitālās spējas – gatavība nākotnes izaicinājumiem** (*Digitālās pamatprasmes iedzīvotājiem un digitālās kompetences valsts pārvaldē*)
- 3. Moderns, profesionāli attīstīts un saimnieciski organizēts valsts IKT nodrošinājums** (*IKT pārvaldība, Arhitektūras pārvaldība; u.c.*)
- 4. Digitālās ekonomikas attīstībā balstīta izaugsme** (*Digitālās transformācijas pārvaldības modeļa pilnveide; Nacionālās e-identifikācijas un uzticamības pakalpojumu klāsta papildināšana; datu pārvaldības politika; u.c.*)

Reģionu un pašvaldību līdzsvarota attīstība

- 1. Izveidot stabilu un demokrātisku pašvaldību sistēmu un stiprināt labu pārvaldību pašvaldībās** (*Labas likumdošanas principa ieviešana pašvaldību darbā; Pašvaldību pārraudzības sistēmas efektīvizēšana; u.c.*)
- 2. Līdzsvarota reģionālā attīstība** (*Uzņēmējdarbības vides uzlabošana reģionos, Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos*)
- 3. Līdzsvarota jūras un zemes pārvaldība, teritorijas attīstības plānošana** (*Izveidota datos balstīta līdzsvarota jūras un zemes pārvaldība, pilnveidots normatīvais regulējums administratīvā sloga mazināšanai*)
- 4. ATR ieviešana un uzraudzība** (*Uzlabota darba vietu, pakalpojumu sasniedzamība novados un iedzīvotāju līdzdalība*)
- 5. Krīzes vadība** (*Sniegts atbalsts pašvaldībām, atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem; u.c.*)
- 6. Uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanas sekmēšana**

Dabas kapitāla un ilgtspējīga ekosistēmu pārvaldība

- 1. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana** (*Bioloģiskās daudzveidības, tajā skaitā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu, un vērtīgo ainavu saglabāšana*)
- 2. Uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanas sekmēšana** (*Latvijas dabas kapitāla uzskaites un monitoringa sistēma pilnveidošana*)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Darbības virziens **Digitālā transformācija**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Digitālās Dekādes Mērķi 2030 un Latvijas uzdevums

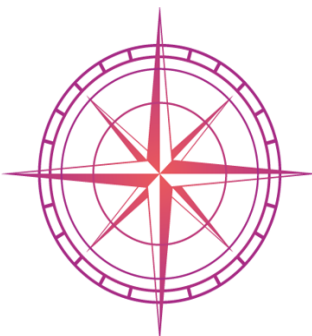
Prasmes

- **IKT joma:** 20 miljoni speciālistu + dzimumu konverģence
- **Digitālās pamatprasmes:** vismaz 80 % iedzīvotāju

Publiskie pakalpojumi

- **Būtiskākie pakalpojumi:** 100 % tiešsaistē
- **E-veselība:** 100 % iedzīvotāju ir piekļuve slimības vēsturei
- **Digitālā identitāte:** 80 % iedzīvotāju izmanto digitālo identifikāciju

Infrastruktūra

- **Savienojamība:** katram pa gigabaitam, 5G visur
- **Jaunākie pusvadītāji:** divkāšot ES ražojumu īpatsvaru pasaules ražošanas kopapjomā
- **Dati** (perifērdatošana un mākoņdatošana): 10 000 klimatneitrālu drošu robežmezglu
- **Datošana:** pirmais datort ar kvantu paātrinājumu

Uzņēmējdarbība

- **Tehnoloģiju ieviešana:** 75 % ES uzņēmumu izmanto mākoņdatošanu, mākslīgo intelektu, lielos datus
- **Novatori:** atbalsts augošiem uzņēmumiem un finansējums ES jaunuzņēmumu ("vienradžu") skaita divkāšošanai
- **Vēlīnie lietotāji:** vairāk nekā 90 % MVU digitālā intensitāte ir vismaz pamatlīmenī

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Moderni, ērti un pieejami, profesionāli pārvaldīti valsts pakalpojumi sabiedrībai

Pakalpojumu pārvaldības reforma

pamatoti, uz faktiem balstīti lēmumi, pakalpojumu efektivitāte, plānveida attīstība, caurredzamība un pārskatāmība

Izveidota un ieviesta vienota
pakalpojumu pārvaldības sistēma

Visas iestādes ieviesušas labajai praksei atbilstošus pakalpojumu pārvaldības procesus.

Pieaug iedzīvotāju apmierinātība ar valsts pakalpojumiem (šobrīd 63%)

Pakalpojumu sniegšana

Pakalpojumu
piegādes
profesionalizācija un
pieejamība reģionos
(VPVKAC attīstība)

*VPVKAC tīkla pakalpojumu
teritoriālā pieejamība 90 %
no teritorijas*

*Iestāžu skaits, kas sniedz
pakalpojumus VPVKAC
(šobrīd 9)*

Valsts pārvaldes
procesu un
pakalpojumu
digitālā
transformācija

*100% Valsts pakalpojumu
digitāla pieejamība
iedzīvotājiem (2030)*

Pakalpojumu
pārrobežu
pieejamība

*Visi Latvijas iestāžu
pakalpojumi pieejami
pārrobežu lietotājiem, t.sk.
datu nodošana*

14

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

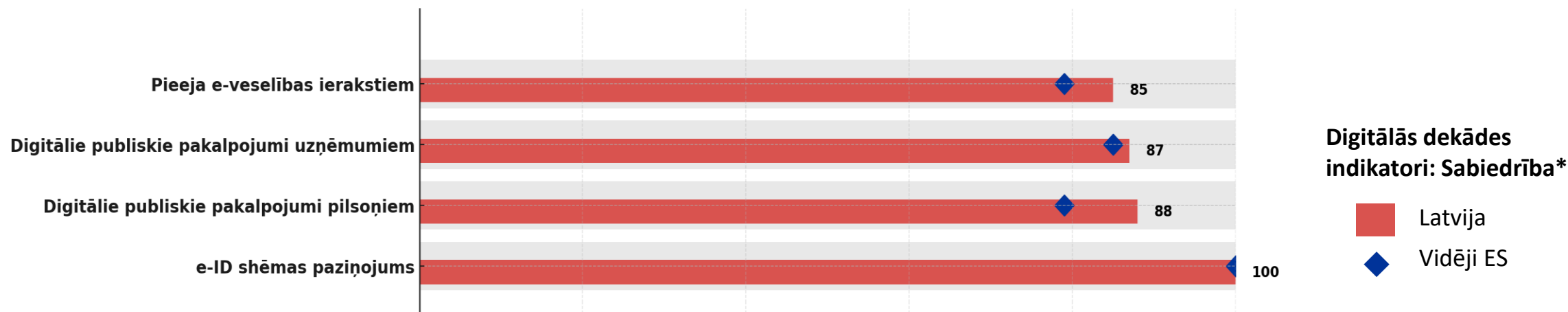
Pakalpojumu digitalizācija

Pamatnostādnes

- Publiskie pakalpojumi VPVKAC tīklā pieejami 90% valsts teritorijas

Dekāde

- 100% Galvenie publiskie pakalpojumi iedzīvotājiem
- 100% Piekļuve e-veselības kartei

79%
izmantojuši digitālo saziņu
ar iestādēm
(ES vidēji 75%, 19 vieta)*

63% iedzīvotāju ir apmierināti ar
administratīvajiem pakalpojumiem
(OECD vidēji 66%)**

** <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts>

**OECD Survey on Drivers of Trust in Public Institutions 2024 Results - Country Notes: Latvia | OECD

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru tīkls (VPVKAC)

35
pašvaldībās

223 pakalpojumu
punkti

**No tiem, 66 punkti
bibliotēkās**

**2025.gadā darbu uzsāks
vēl 91 VPVKAC**

19 valsts tiešās
pārvaldes iestāžu
200 pakalpojumi

Pašvaldību
pakalpojumi

- Atbilstoši valsts budžeta iespējām un pašvaldību izteiktajām vēlmēm, VARAM aicinās pašvaldības veidot VPVKAC katrā pagastā un pilsētā, izmantojot pašvaldības infrastruktūru – pagasta pārvaldes, bibliotēkas.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

VPVKAC pakalpojumi

**Brīvpieejas
internets,
darbavieta**

**Palīdzība
e-rīku
izmantošanā**

**Pilnvarotā
pakalpojuma
pieteikšana**

**Attālinātais ierēdnis –
video saziņa**

**Pieteikumu
pieņemšana
īestādes vietā**

**Palīdzība e-pakalpojumu
pieteikšanā**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Sabiedrības un pārvaldes digitālās spējas – gatavība nākotnes izaicinājumiem

Digitālās prasmes pārvaldei

Zinoši un kompetenti valsts pārvaldes
darbinieki
(Valsts digitālā akadēmija)

*62'900 valsts (t.sk. pašvaldību) darbinieki
paaugstinājuši savu kompetenci digitālajās,
pakalpojumu un pārmaiņu vadības prasmēs*

Sabiedrības digitālās prasmes un nodrošinājums

Digitālās pamata
prasmes sabiedrībai

*Iedzīvotāju digitālās
pamatprasmes sasniedz
80% līdz 2030 (DD)*

Uzticams digitālais
nodrošinājums
iedzīvotājiem
(eParaksts, eiD, Digitālais
identitātes maks)

*80% iedzīvotāju izmanto
digitālo identitāti (DD)*

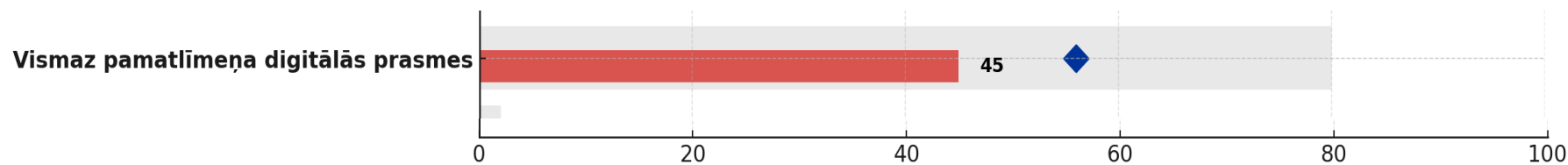
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Digitālās prasmes

Digitālās dekādes plāns

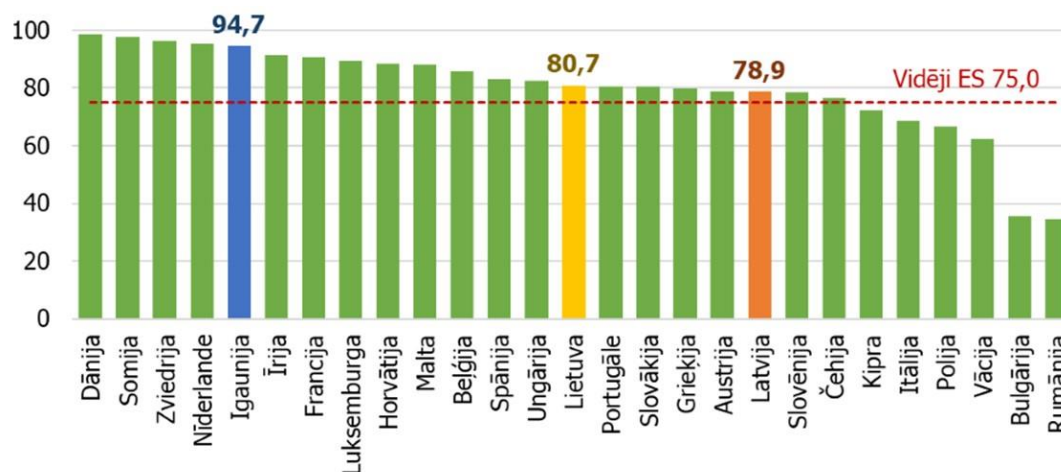
80% iedzīvotāju digitālās pamatprasmes, 2030

Latvija

Vidēji ES

E-pārvaldes lietotāji 16-74
gadu vecumā
(% no kopējā interneta
lietotāju skaita) 2024. gadā

Valsts **Digitālā
akadēmija** 62'900 valsts
un pašvaldību
darbinieku

**Digitālo pamatprasmju
programma**
iedzīvotājiem 40'000

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Sabiedrības digitālo prasmju attīstības programma 2024-2026

**PAMATA DIGITĀLĀS
PRASMES**

**PAMATA DIGITĀLĀS
PAŠAPKALPOŠANĀS
PRASMES**

**VIDĒJĀ LĪMEŅA DIGITĀLĀS
PAŠAPKALPOŠANĀS
PRASMES**

MĒRĶA GRUPA

Iedzīvotāji vecumā no
16 gadiem, t.sk. cilvēki
ar invaliditāti.

**SASNIEDZAMIE
RĀDĪTĀJI**

40 000 dalībnieku
līdz 2026. gada 30.
aprīlim

34 pašvaldības

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts pārvaldes digitālās prasmes (Digitālā akadēmija)

Rezultāts

Publiskā pārvalde, kur darbinieki ir ar paaugstinātām digitālajām prasmēm un īstenoti projekti digitālās transformācijas sekmēšanai

Līdz projekta beigām:

vismaz **62 900 darbinieki** ar paaugstinātām digitālajām prasmēm;

Digitālo kompetenču ietvars – kā ceļvedis prasmju pilnveidei;

Mācību un attīstības programmas, t.sk. e-kursi, kas balstās amatu lomās;

Mācību ietekmes novērtējums - mērījumi darbinieku un publiskās pārvaldes paaugstināšanai.

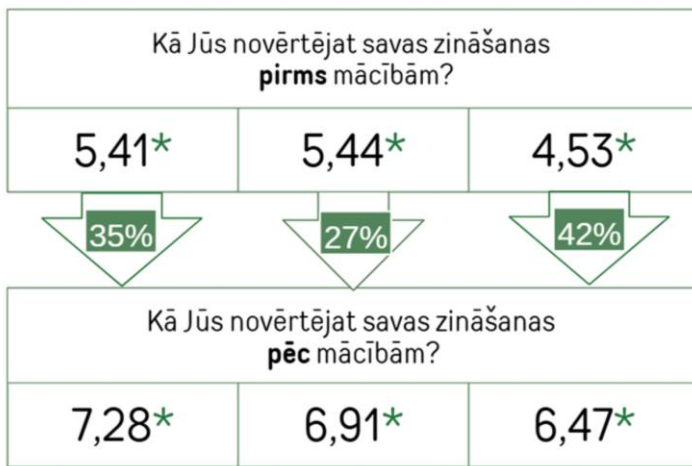
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Digitālā akadēmija - mācību aktivitātes (piemērs)

Kā uzlabot sadarbību
komandā un kļūt
produktīvākiem ar
MsTeams?

Ievads datu analīzē:
teorija un prakse
(21.11.2024.)

Vaicājumu jeb promptu
inženierija (26.11.2024.)

* Vidējais dalībnieku pašnovērtējums par zināšanām vebināra tēmā

2024. gada mācību aktivitātes

Konferences un pasākumi

- 3 konferences
- 1 Vasaras skola
- 1 hakatons
- 2 darbnīcas
- 1 pieredzes apmaiņas pasākums

Vebināri

- 18 vebināri
- 8 videoieraksti

Mācības un projekti

- 25 iestāžu digitālo pārmaiņu projekti

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Moderns, profesionāli attīstīts un saimnieciski organizēts valsts IKT nodrošinājums

Valsts IKT resursu un kompetenču konsolidācija

Digitālās attīstības
aģentūras
nostiprināšana

Paplašināts IKT
pakalpojumu klāsts,
kuru sagādē vai
saņemšanā var saņemt
VDAA atbalstu

Paplašināts ārpus
VARAM resora institūciju
skaits, kas saņem VDAA
specializētu atbalstu

Nozaru tematiski
kompetenču centri

*Konsolidētās jomas
Valsts skaitļošanas centri - 4*

*Datorizētās darba vietas –
tiks precizēts (kand. TNA,
KISC, VDAA)*

*Specializētā programmatūra
iestādēm bez tehn. spējām –
VDAA + tiks precizēts*

Digitālās pārvaldes arhitektūras pārvaldība un Valsts IKT būvvalde

Mērķi - novērsta risinājumu
dublēšanās un paaugstināta
sadarbspēja

*Izveidotas un sistēmiski pārvaldītas digitālās
pārvaldes jomu arhitektūras*

*Koplietošanas risinājumu skaita (t.sk. ES līmenī
publicēto) pieaugums un izmantošanas
intensitāte*

Valsts IKT investīciju un izmaksu pārvaldība

Mērķis - IKT izdevumu
CAURSKATĀMĪBA

*Vienota IKT investīciju portfeļa pārvaldība
(visiem fin. avotiem)*

*Valsts IKT spēju pārvaldība un izmaksu
caurskatāmība*

*Līdz 2030. gada beigām panākts, ka valsts
IKT (uzturēšana) nav atkarīgs no ES
fondiem*

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Digitālās ekonomikas attīstībā balstīta izaugsme

DATI

Datu vienas
pieturas
aģentūra

Pieslēgti visi valsts pamatreģistri un
pieejami valsts iestādēm un
komersantiem.

Samazināts laiks starpresoru
vienošanu slēgšanai

Datu
pārvaldības
stratēģija

Valsts datu
pieejamība
sabiedrībai
(atvērtie dati)

*Pieaug Latvijas kopējais
novērtējums EK
ikgadējajā atvērto datu
brieduma indeksā no
90% 2024. gads
uz 95% 2027*

MĀKSLĪGAIS INTELEKTS

Uzticama MI
pielietošanas un
ieviešanas
veicināšana LV

Izveidots nacionālais
mākslīgā intelekta centrs

*Paaugstinājums Mākslīgā
intelekta gatavības
indeksā
(šobrīd 48v., 61,80)*

Izveidots
uzticama
mākslīgā intelekta
tiesiskais ietvars

*Regulatīvajās
smilškastēs pieteikto
pieteikumu skaits -5
(2027)*

MI pielietojuma
veicināšana
valsts pārvaldē

*Ieviesti 10 MI
risinājumi valsts
pārvaldes
produktivitātei (2028)*

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

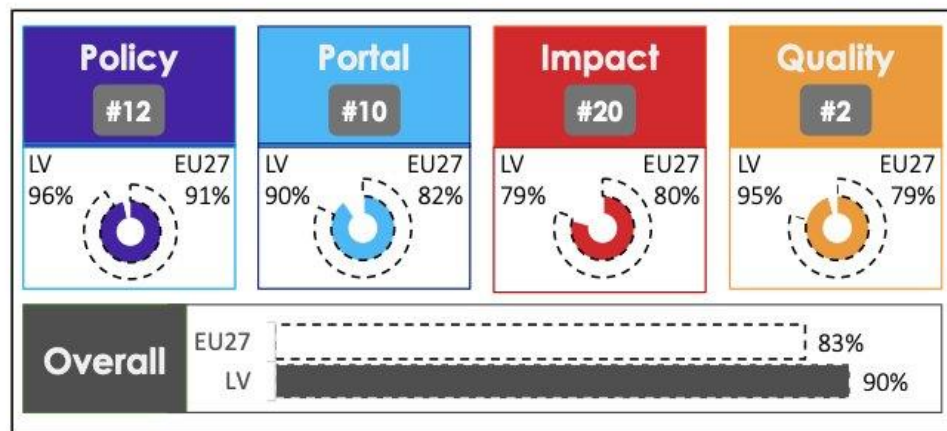
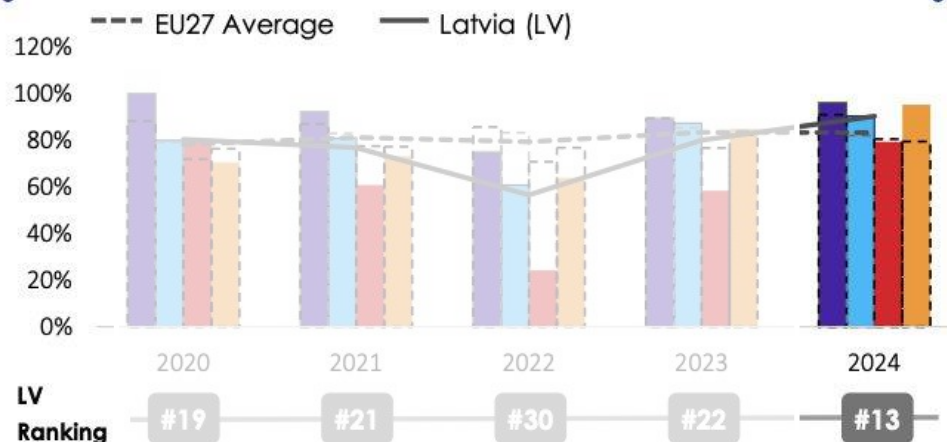

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Strauja attīstība valsts atvērto datu jomā

State of play on open data – 2024

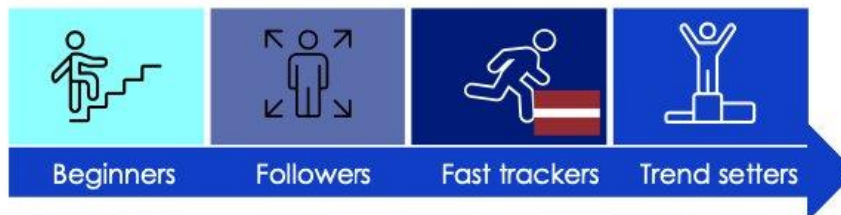
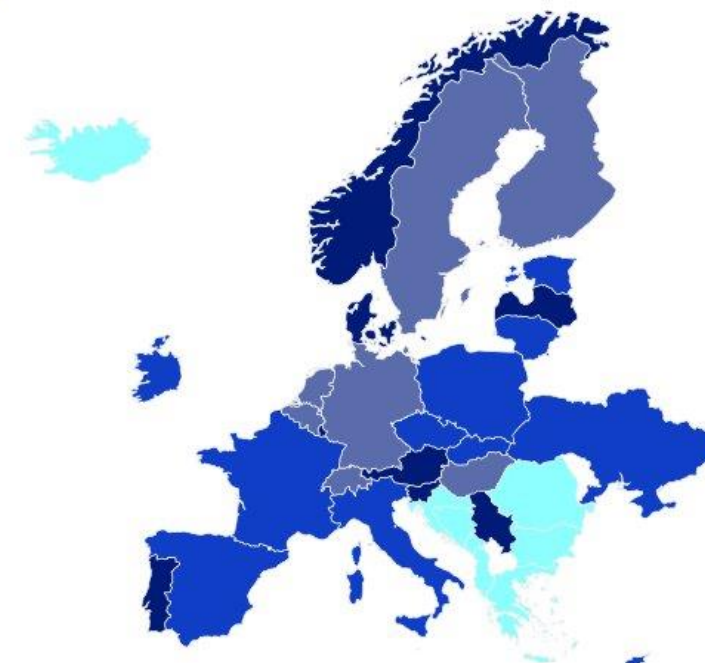
MATURITY LEVEL RATING

Latvia

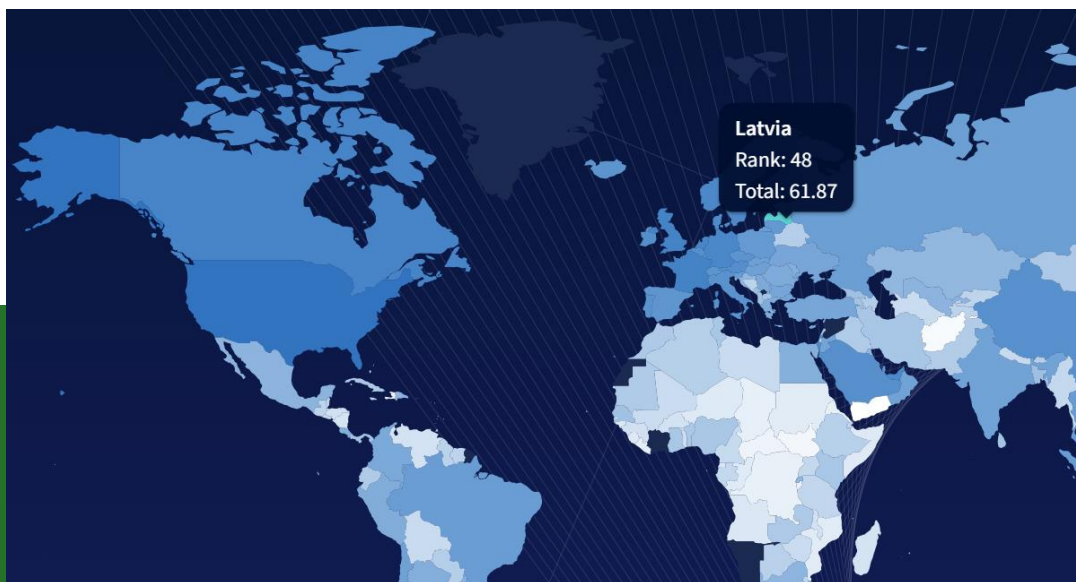
OVERALL MATURITY LEVEL SEGMENTATION

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Mākslīgā intelekta indekss

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Mākslīgā intelekta politika - esam soli pretī

**Draudzīgākās valsts uzticama
mākslīgā intelekta pielietojumu
attīstībai un ieviešanai**

**Mērķis ir veicināt valsts konkurētspēju, virzot
uzticamas un drošas mākslīgā intelekta inovācijas
nozarēs, attīstot publiskā, privātā un zinātņu
sektora partnerības un atbalstot mākslīgā intelekta
tehnoloģiju komercializāciju un atbildīgu
pielietošanu.**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

MI Prasmes valsts pārvaldē – apmācīti

- “Dari digitāli” apmācīti 2000 Digitālie līderi;
- “Digitālā akadēmija” apmācīti 62’000 valsts un pašvaldību darbinieku;

DATUMS	KURSS	SERTIFIKĀTU SKAITS
02.2024	Mākslīgā intelekta metodes ikdienas darbam un radošumam	6681
04.2024	Mākslīgā intelekta atbalsts praktiskajā darbā: padziļinātas prasmes ChatGPT lietošanā	2102
07.2024	Mākslīgā intelekta metodes ikdienas darbam un radošumam*	470
07.2024	Mākslīgā intelekta atbalsts praktiskajā darbā: padziļinātas prasmes ChatGPT lietošanā*	485
10.2024	Mākslīgais intelekts.Tendences un rīki ikdienas darbam	2081
11.2024	Uzvedņu inženierija	1769

14 000
apmācītu
darbinieku MI
jomā

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Ko vēlamies paveikt šogad

**Mākslīgā intelekta
centra dibināšana**

**Uzsākt programmu –
MI valsts produktivitātei**

**Uzsākt LV GPT programmu
(Latviešu valodas modeļa izveide)**

**Vadlīnijas iestādēm
MI pielietošanā**

**MI gatavības novērtējums
valsts pārvaldē**

**MI ekspertu grupas un
stratēģiskās padomes
izveide**

MI stratēģijas pārskatīšana

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji

Raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji	Izpilde 2023	Plāns 2024	Faktiskā vērtība 2024	Plāns 2025	Plāns 2026	Plāns 2027
E-pārvaldes lietotāju īpatsvars no interneta lietotājiem (%)	77,0	60,0	78#	77,0	77,0	77,0
Virtuālie apmeklējumi pašvaldību publiskajās bibliotēkās (skaits milj.)	9,1	9,5	9,6#	9,5	9,6	9,6
Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv unikālie lietotāji kopš 2008. gada (skaits tūkst.)	1 555	1 300	1 591#	-	-	-
Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv pieejamie interaktīvie elektroniskie pakalpojumi (skaits)	69	75	51\$	-	-	-
Valsts pārvaldes pakalpojumu portāla Latvija.gov.lv unikālie autentificētie lietotāji (skaits milj.)	-	-	-	1	1	1,1
Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā Latvija.gov.lv izmitinātās elektronisko pakalpojumu lietotnes (skaits)	-	-	-	70	75	80
Valsts digitālās pārvaldes salīdzinošais novērtējums (EU eGovernment Benchmark)			85			
Valsts mākslīgā intelekta gatavības indekss (Government AI readiness index)	-		61,87	*Tiks noteikts	*Tiks noteikts	*Tiks noteikts

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Darbības virziens

Reģionu un pašvaldību līdzsvarota attīstība

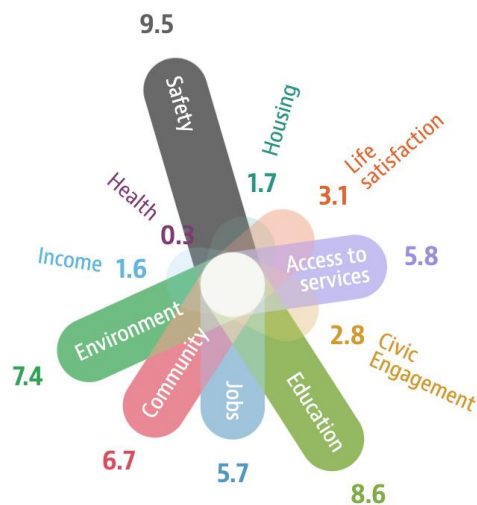

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

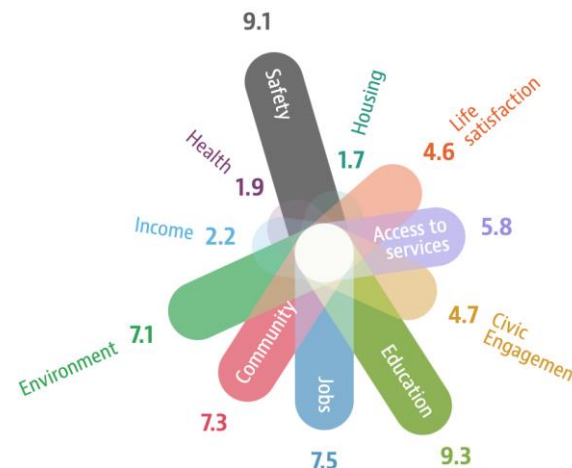
 Indekss **salīdzina dzīves kvalitāti starp reģioniem**, identificē attīstības vajadzības un iespējas

 Katrs reģions tiek mērīts **11 tēmās** – ienākumi, darbs, mājoklis, veselība, pakalpojumu pieejamība, vide, izglītība, drošība, pilsoniskā iesaistīšanās un pārvaldība, kopiena un apmierinātība ar dzīvi

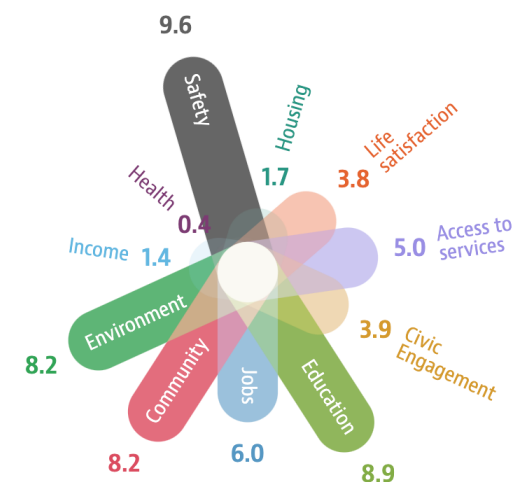
OECD labbūtības (*well-being*) indekss

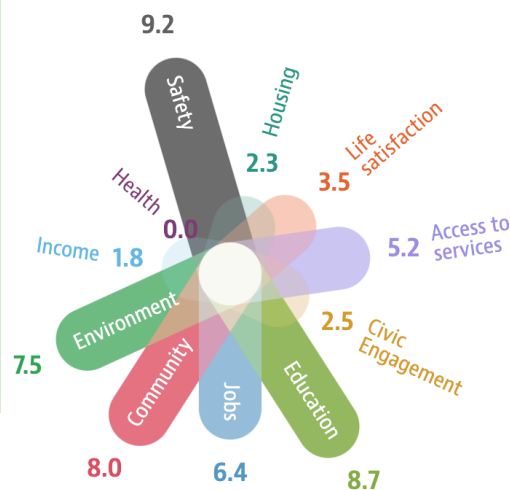
Kurzemes reģions

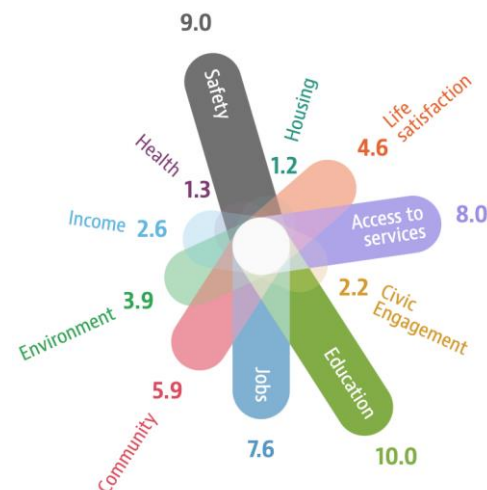
Pierīgas reģions

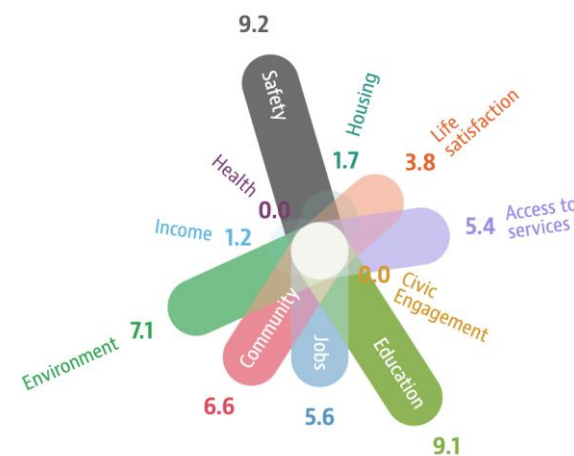
Vidzemes reģions

Zemgales reģions

Rīgas reģions

Latgales reģions

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas reģionālā politika 2021.–2027. gadam

Reģionālā IKP starpība – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, % – 55%

Reģionālās politikas mērķis ir visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai

A. Uzņēmējdarbības vides uzlabošana reģionos

A1. Vietas sagatavošana uzņēmējam un to produktivitāte

Privāto investīciju piesaiste plānošanas reģionos – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, % – 45%

A2. Cilvēkkapitāla piesaiste reģionos

Darba algas plānošanas reģionos – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, % – 89%

B. Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos

B1. Pakalpojumu nodrošināšana reģionos atbilstoši demogrāfijas izaicinājumiem

Pašvaldību pakalpojumu efektivitāte – izmaksas uz klientu – % izmaksu samazinājums pašvaldības sniegtajam pakalpojumam – 10%

B2. Sasniedzamība un dzīves vide reģionos

Pašvaldības pakalpojumu pieejamība – klientu skaits – % klientu pieaugums pašvaldības pakalpojumam – 10%

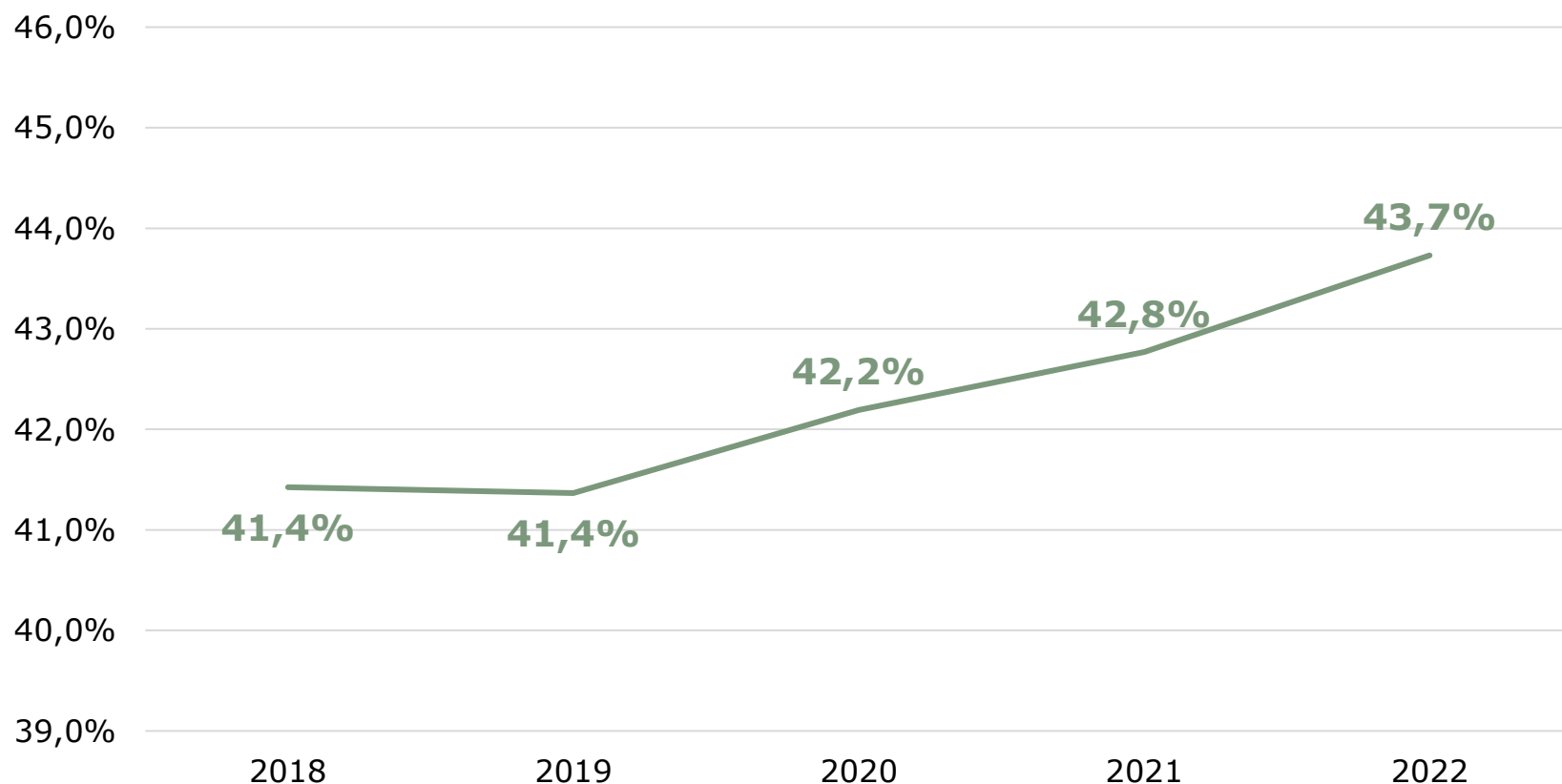
B3. Plānošanas reģionu un pašvaldību administrācijas darba efektivitāte

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās attīstības tendences (1)

Reģionālā IKP starpība*

Četru **mazāk attīstīto**
plānošanas reģionu
(*Latgales, Vidzemes,*
Zemgales, Kurzemes) vidējais
IKP uz vienu iedzīvotāju
līmenis **pret augstāk**
attīstītā plānošanas
reģiona (*Rīgas*) IKP uz vienu
iedzīvotāju sasniedz 43,7%

Avots: VARAM aprēķins pēc CSP datiem.

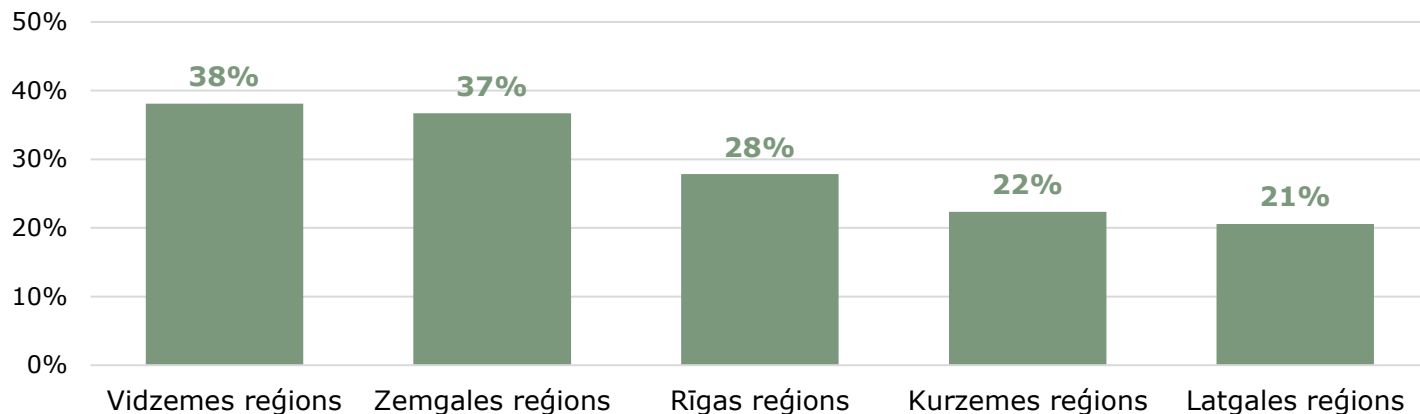
* Atbilstoši aktuālākajām plānošanas reģionu robežām (uz RPP 2021–2027 apstiprināšanas brīdi spēkā bija vecās PR teritorijas).

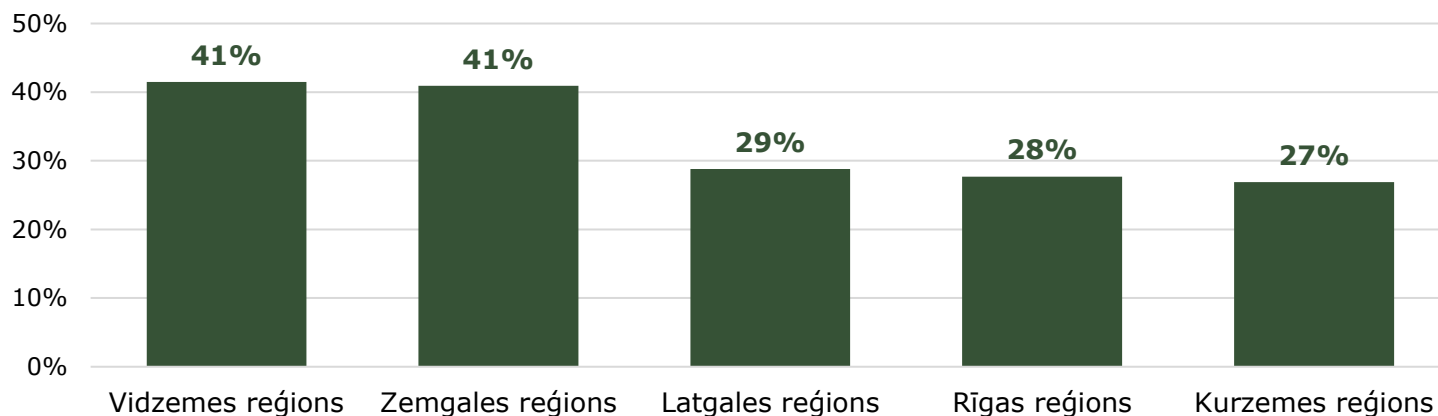
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās attīstības tendences (2)

IKP kopējā apjoma pieaugums 2018–2022, %

IKP uz 1 iedzīvotāju pieaugums 2018–2022, %

Mazāk attīstītie reģioni vidēji ir auguši straujāk nekā Rīgas reģions:

- **IKP kopējais apjoms** vidēji **+29%** no 2018. gada
Vidzeme, Kurzeme, Zemgale, Latgale
- **IKP uz vienu iedzīvotāju** vidēji **+35%** no 2018. gada

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālo politiku ietekmējošie faktori

Reģionālā politika ir **starpnozarū atbildība**. Svarīga ir nozaru ministriju gatavība sniegt ieguldījumu reģionālās politikas mērķa sasniegšanā

Nav pietiekams finansējums atbilstoši Reģionālās politikas pamatnostādņēs plānotajam finansējuma apmēram – attiecīgi **nebūs iespējams** pilnā mērā **sasniegt** Reģionālās politikas pamatnostādņēs **noteiktos rezultātus**

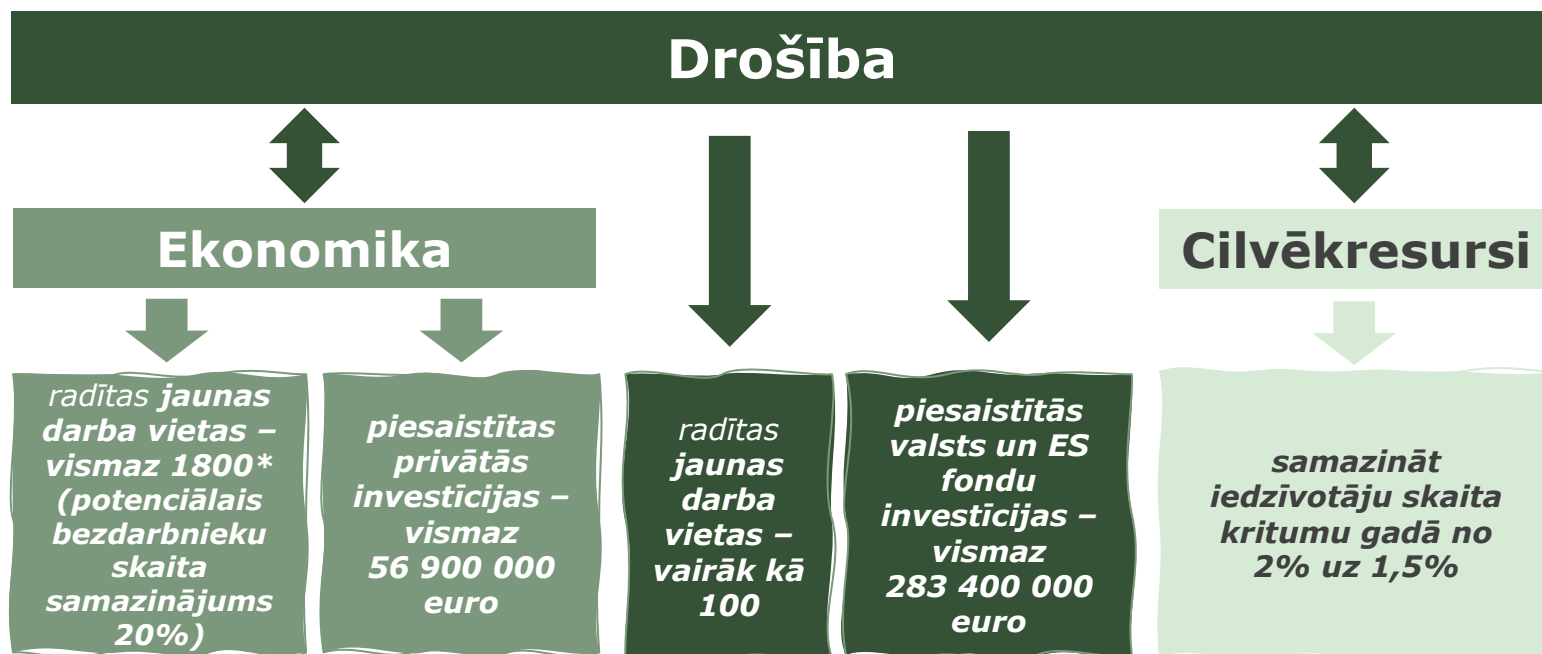
Nacionālā reģionālās attīstības fonda trūkums – reģionālās politikas pasākumi tiek īstenoti ar ES fondu finansējumu, savukārt **VARAM** nav atbildīga par kohēzijas politiku un PFIS

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Rīcības plāna Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam ietvars

Austrumu pierobežā veidot **atbalsta programmas investīcijām, integrācijai, mobilitātei un dzīves kvalitātes uzlabošanai**, kas **tuvina reģionu ekonomisko konkurētspēju pārējiem Latvijas reģioniem**, veicinot **uzņēmējdarbību**, stiprinot pierobežas **drošību** un iedzīvotāju **noturību** pret krīzēm, panākot **reģionālā IKP starpības samazinājumu par 2 procentpunktiem**

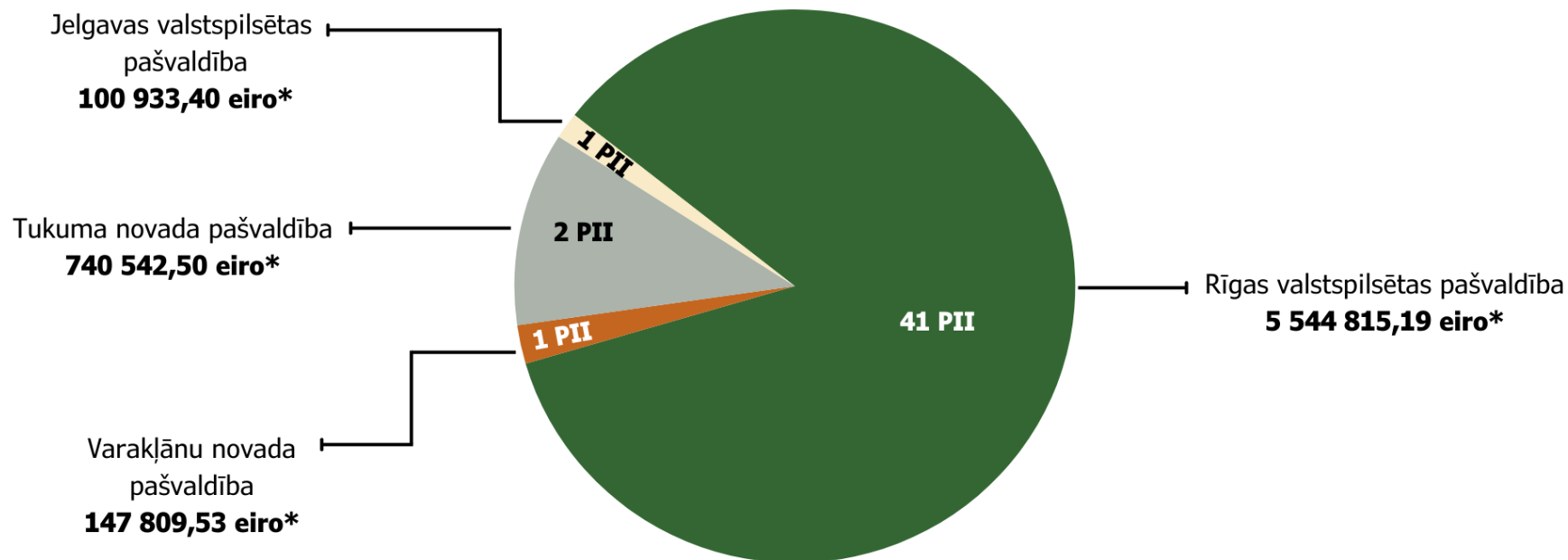
* Tai skaitā 1 088 darba vietas ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstības projektu ietvaros plānotais rezultāts, kas jāsasniedz līdz 2028. gada beigām

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Aizdevumi pirmsskolas izglītības pieejamībai 2024.gadā

Projekti pirmsskolas izglītības iestāžu (PII) infrastruktūras attīstībai 2024.gadā

*Aizdevuma apmērs

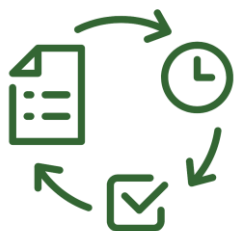
Kopā aizdevumi 2024.gadā - **6 534 108,62 EUR**

Uz 21.03.2025. - 2025.gadā sniegti atzinumi par **4 projektiem**, kur kopā plānotas **investīcijas 11 bērnu dārzos**. Kopējais aizdevuma apmērs šiem projektiem ir 1 385 605,35 EUR.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Aizdevumi iekšējās drošības investīciju projektu īstenošanai - policijas infrastruktūras izveidei un uzlabošanai 2024.gadā

Izvērtēti
7 projekti

Atbalstītos 7 investīciju projektus ir iesniegušas
6 pašvaldības

(Rīgas valstspilsētas pašvaldība, Augšdaugavas, Olaines, Tukuma, Limbažu un Salaspils novadu pašvaldības)

Atbalstīto investīciju projektu kopējais **finansējums ir 10 105 983,44 EUR**

(valsts budžeta aizdevumu apmērs – 8 590 084,72 EUR, pašvaldību līdzfinansējums - 1 515 899,22 EUR)

Uz 21.03.2025. - 2025.gadā ir vērtēšanā **1 projekts**

(aizdevuma apmērs ir 56 464 EUR)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsta pasākums remigrācijas veicināšanai "Reģionālās remigrācijas koordinators" (plānošanas reģioni)

2024. gadā paveiktais

**remigrācijas koordinators tīkla
darbība** (5 koordinatori)

- ar koordinators palīdzību atgriezušies **774** cilvēki
- apkalpoti **1958 klienti**
- sagatavoti 2560 individuālie piedāvājumi (sasniegts vairāk kā 1/3 no plānotā 3 gados)

uzņēmējdarbības atbalsts - **25 līgumi: 14 jauni uzņēmumi,
11 darbavietas** (sasniegts 50% no plānotā)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsta pasākums remigrācijas veicināšanai “Reģionālās remigrācijas koordinators” (plānošanas reģioni)

2025. gadā plānotais

atbalsta pasākumu īstenošana – uzņēmējdarbības atbalsts. Līdz 2025. gada martam ir uzsākti **konkursi 12 pašvaldībās, plānots 20 pašvaldībās**

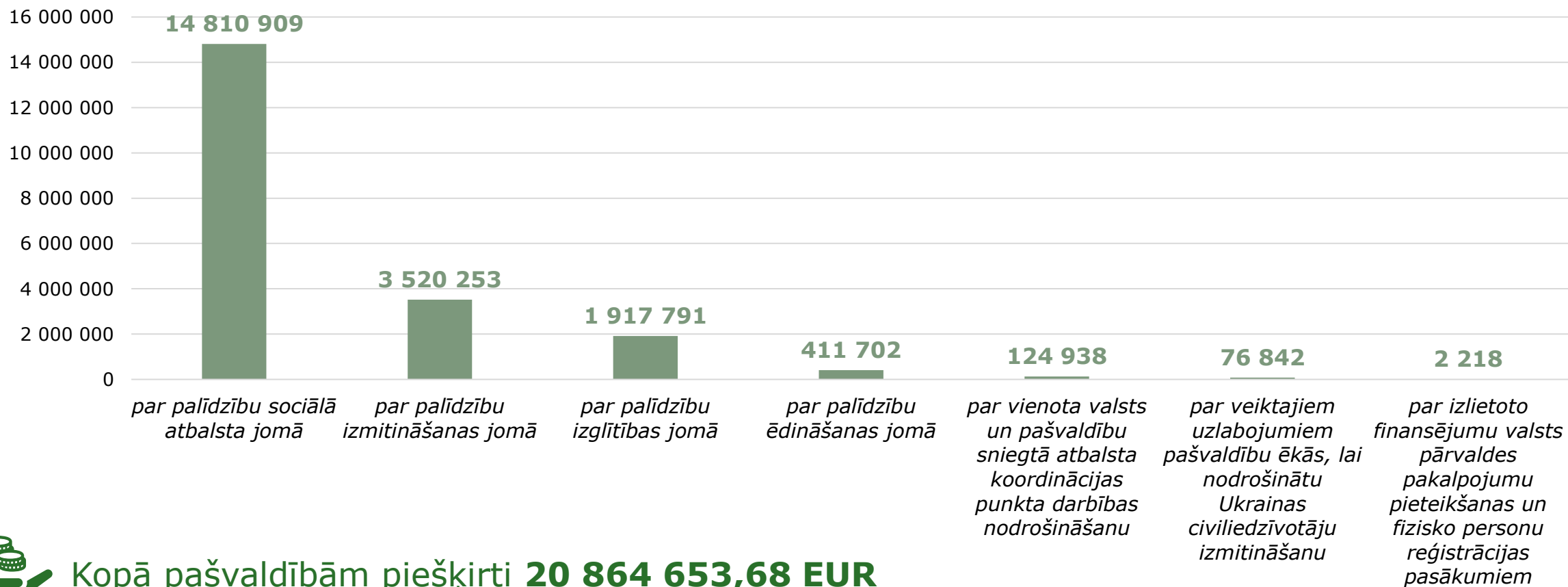
ar koordinators palīdzību plānots atgriezt vismaz **500** cilvēkus, sagatavot vismaz **1500** personalizētus piedāvājumus

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Finansējums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā noteikto pasākumu īstenošanai, sadalījumā pa jomām no 2023. gada decembra līdz 2024. gada novembrim (izmaksāts 2024. gadā)

Pašvaldībām pārskaitītais finansējums, EUR

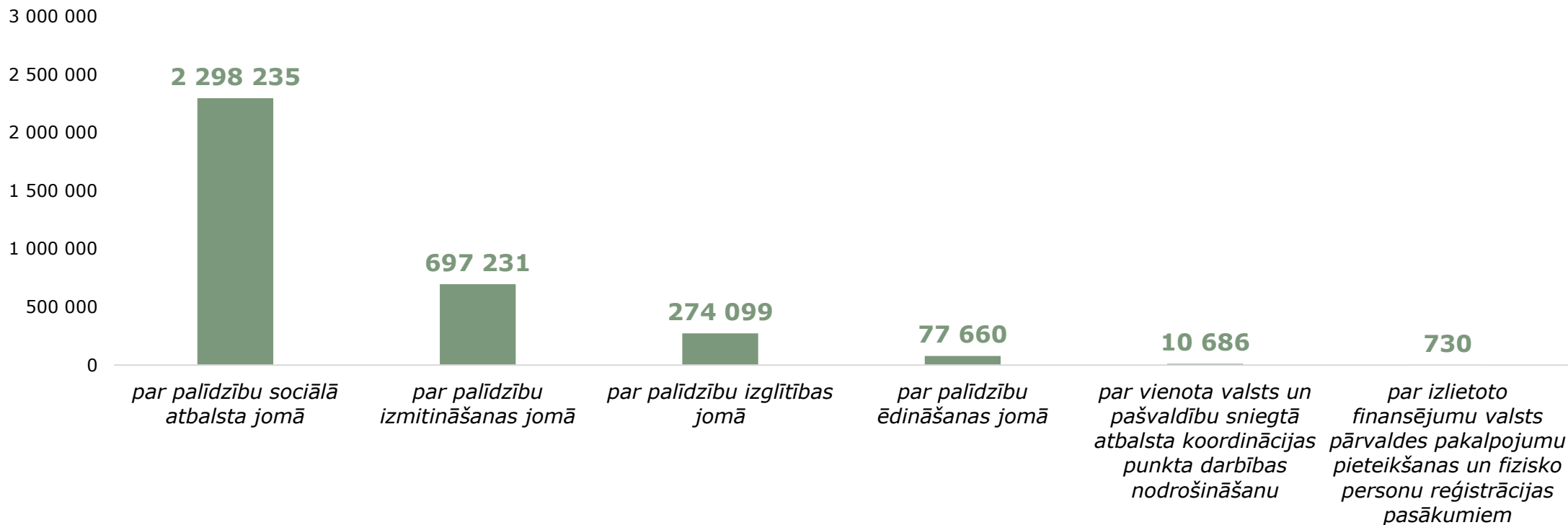

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Finansējums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā noteikto pasākumu īstenošanai, sadalījumā pa jomām no 2024. gada decembra līdz 2025. gada janvārim (info uz 21.03.2025.)

Pašvaldībām pārskaitītais finansējums, EUR

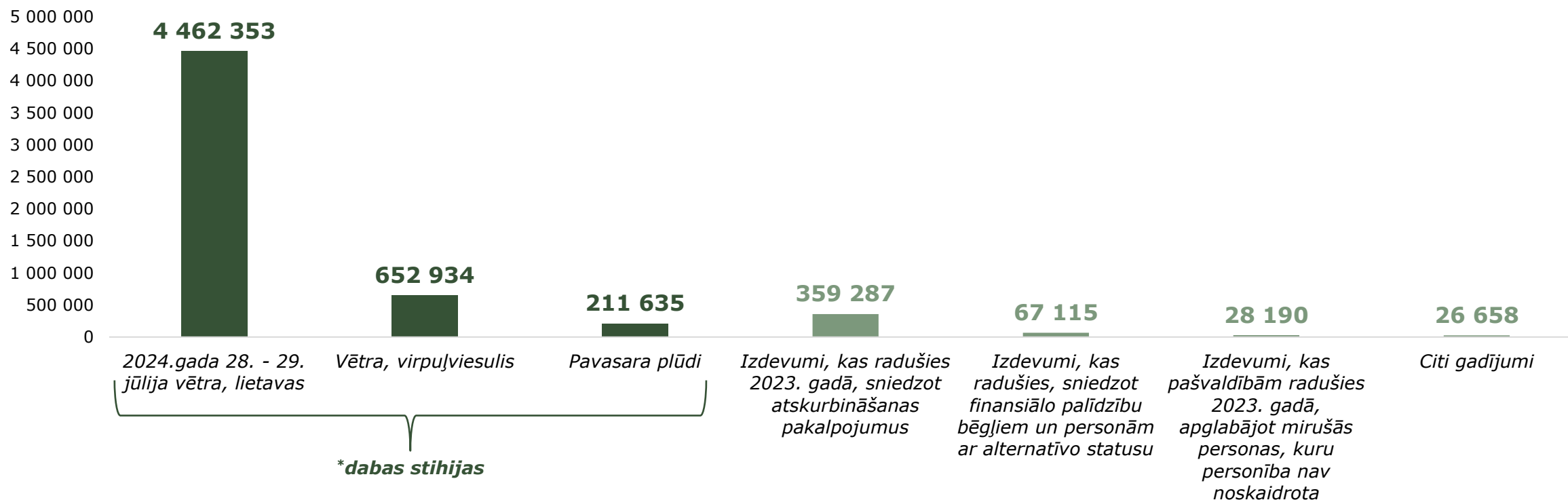
Kopā pašvaldībām piešķirti **3 358 641,46 EUR**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem (2024. gadā pašvaldībām piešķirtais finansējums)

Pašvaldībām pārskaitītais finansējums, EUR

Kopā pašvaldībām piešķirti **5 808 172,05 EUR, no kuriem:**

- dabas stihijām 5 326 922 EUR (kopā par vairāk kā 700 objektiem)**
- citiem gadījumiem 481 250,05 EUR (kopā 55 pieprasījumi)**

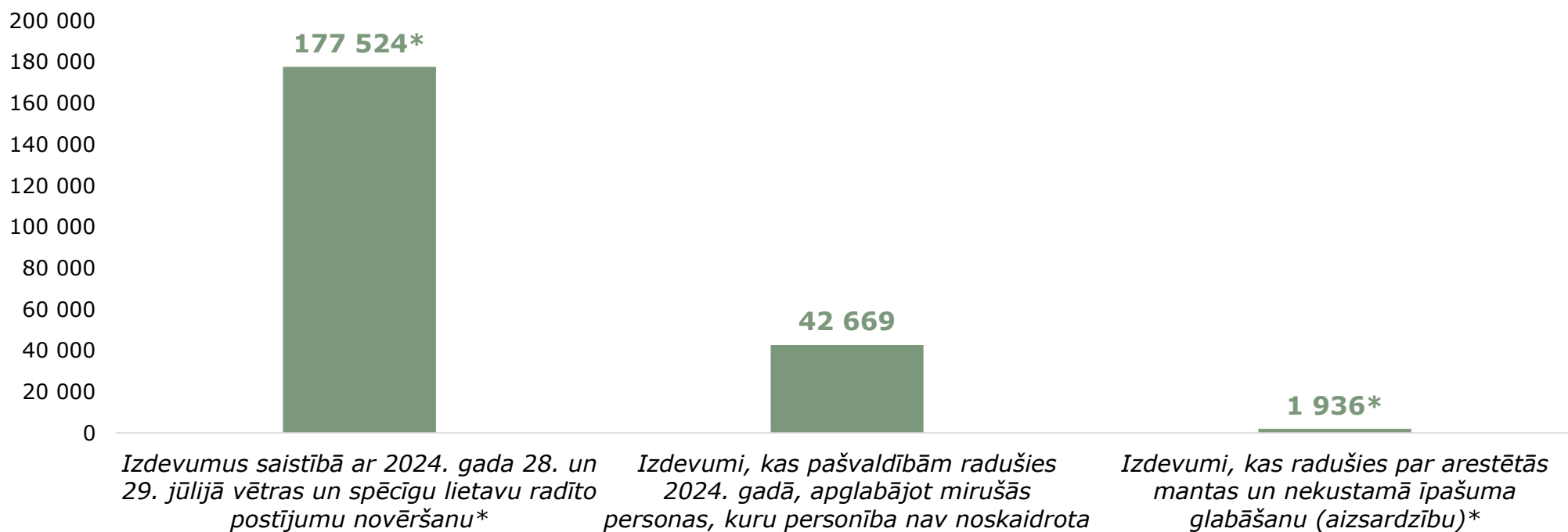

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem (2025. gadā pašvaldībām piešķirtais/apstiprinātais finansējums)

Pašvaldībām pārskaitītais finansējums, EUR

* Plānots izmaksāt 2025. gada aprīlī

Kopā pašvaldībām piešķirti **222 129,01 EUR** (kopā par objektiem)

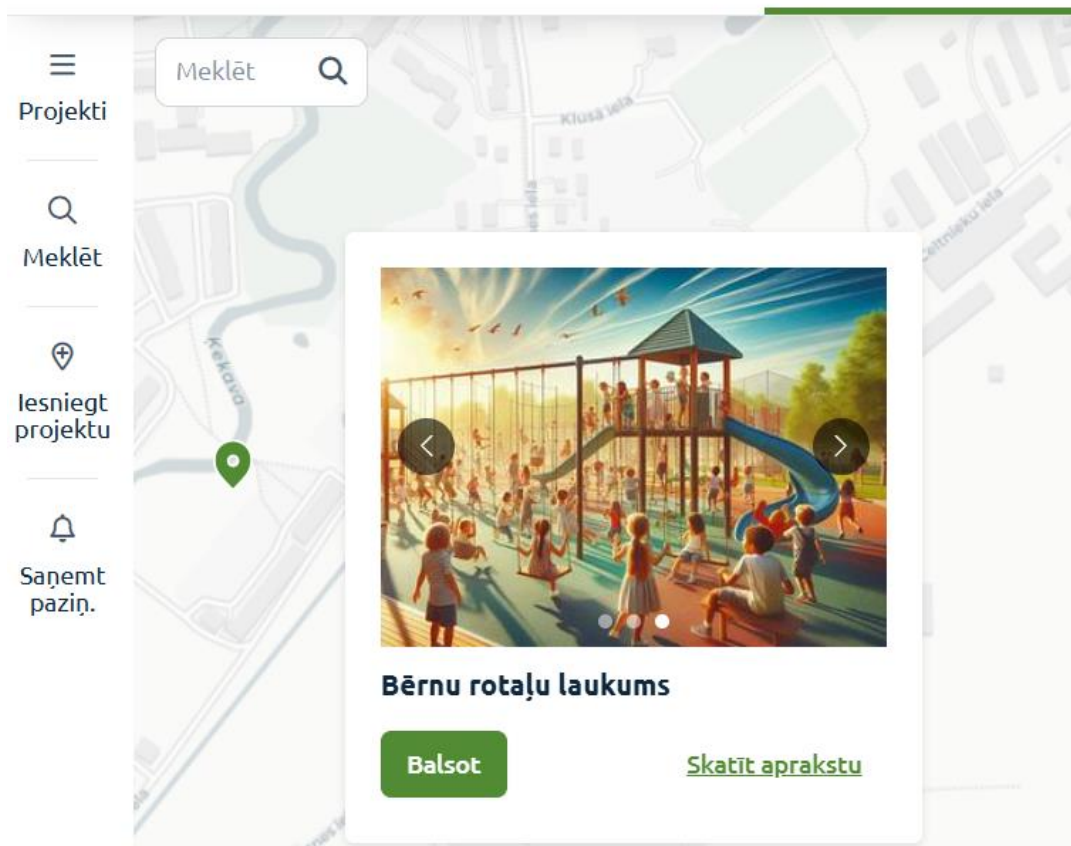

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

GEOLatvija.lv

Teritorijas izmantošana

Līdzdalības budžets

Līdzdalības budžeta platformas izveide

2024. gada laikā **izveidota līdzdalības budžeta informācijas sistēma** (platforma), ar 2025. gada 1. janvāri **nodrošinot iespēju e-vidē visām pašvaldībām organizēt līdzdalības budžeta projektu ideju konkursus**

PAZIŅOJUMU SAŅEMŠANA

Ienāc GeoLatvija.lv un piesakies paziņojumu saņemšanai par projekta iesniegšanas un balsošanas sākšanos

PROJEKTU IESNIEGŠANA

Ērti iesniedz savu projekta ideju

BALSOŠANA PAR PROJEKTIEM

Nobalso par, Tavuprāt, labākajiem projektiem!

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas (TAPIS) pilnveide – paveiktais

Pašvaldībām vairs nav jāsūta informācija Latvijas Vēstnesim manuāli

📌 Kā tas notiek tagad?

- ✓ TAPIS automātiski sagatavo un nosūta vajadzīgo informāciju "Latvijas Vēstnesim"
- ✓ Kad informācija ir publicēta, sistēma saņem atpakaļ datus par publikāciju
- ✓ Plānošanas dokumenta statuss automātiski tiek atjaunināts TAPIS sistēmā

🎯 Ieguvumi pašvaldībām:

- ✓ Nav jāsūta informācija manuāli, samazinot administratīvo slogu
- ✓ Viss notiek ātrāk un efektīvāk
- ✓ Mazāk cilvēcisku kļūdu un mazāks resursu patēriņš

Modernizēta GeoLatvija.lv – ērtāka piekļuve informācijai un līdzdalībai

📌 Ko tas nozīmē?

- ✓ Ātra un vienkārša piekļuve informācijai par teritorijas atļauto izmantošanu, piemēram, plānojot īpašuma iegādi vai investīcijas
- ✓ Iespēja sekot līdzi teritorijas attīstības plānošanas procesiem un iesaistīties publiskajās apspriešanās, iesniedzot priekšlikumus elektroniski
- ✓ Paziņojumu saņemšana par interesējošo teritoriju attīstības plāniem, piesakoties jaunumiem

🎯 Ieguvumi:

- ✓ Labāka sabiedrības informētība par teritorijas plānošanu
- ✓ Viegla un pārskatāma līdzdalība plānošanas procesā
- ✓ Pašvaldībām – vienkāršāks un efektīvāks veids, kā informēt sabiedrību

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas (TAPIS) pilnveide – plānotais

Nosacījumu un atzinumu pārskats pieejams visiem – pārskatāmāk un efektīvāk

✦ **Plānotās izmaiņas:**

- ✓ Nosacījumu un atzinumu pārskats būs publiski pieejams, nodrošinot caurspīdību un piekļuvi visiem interesentiem
- ✓ Vienota un sakārtota informācija, kas ļaus pašvaldībām un institūcijām ātrāk sadarboties
- ✓ Jauni vizuālie elementi – precīzāka informācijas grupēšana un skaidrāka atainošana

🎯 **Ieguvumi:**

- ✓ Paātrināts plānošanas process, jo informācija būs publiski pieejama
- ✓ Mazāk birokrātijas, vairāk digitālo risinājumu
- ✓ Lielāka caurspīdība un uzticamība plānošanas procesā

Ģeotelpisko datu saņemšana no Aprūtināto teritoriju informācijas sistēmas (ATIS)

✦ **Plānotie uzlabojumi:**

- ✓ Automātiska ģeotelpisko datu saņemšana no ATIS – mazāk manuālas datu sagatavošanas
- ✓ Precīzāka un vienotāka informācija, kas nodrošina saskaņotu datu kvalitāti visā Latvijā
- ✓ Jauni tehniskie risinājumi TAPIS sistēmā, kas ļaus viegli apstrādāt ATIS datus un izvairīties no kļūdām

🎯 **Ieguvumi:**

- ✓ Mazāk administratīvā darba pašvaldībām – vairāk laika reālai plānošanai, nevis datu sagatavošanai
- ✓ Mazākas izmaksas – datu automatizēta saņemšana samazina nepieciešamību pēc manuāla darba
- ✓ Labāka datu kvalitāte un saskaņotība, jo dati nāk no uzticama un vienota avota

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Administratīvā sloga mazināšana teritorijas plānošanā

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

IZ konstatētās problēmas

SABIEDRĪBAS IESAISTE

- Nepietiekama informācija par plānoto attīstības ieceri (domes lēmumā to nenorāda)
- Nepastāv prasība par informācijas izvietojumu publiskajā ārtelpā
- Nepastāv pienākums skaidrot un pamatot publiskās apspriešanas mērķi

TERMIŅI

- 2 mēneši apstrīdēšanas termiņš TP un LP (īstenošanas atļauja; attīstības ieceres dīkstāve)
- Tikai pašvaldības dome var pieņemt lēmumu par plānošanas dokumenta nodošanu publiskajai apspriešanai
- Institūcijas atzinumu sniegšanas termiņu var pagarināt par mēnesi
- Administratīvais līgums ietverts DP sastāvā (garš grozījumu process)

PROCESUĀLĀ KĀRTĪBA

- Institūciju nosacījumi tiek sniegti ārpus sistēmas
- Institūciju nosacījumi pārsniedz plānošanas dokumenta mērogu vai nav pamatotas
- Publiskās apspriešanas laikā atkārtoti tiek izskatīti tie priekšlikumi, kas jau vērtēti iepriekšējā publiskajā apspriešanā

NESKAIDRS UN NEELASTĪGS PLĀNOŠANAS SATURS

- Nepilnīgs funkcionālajās zonās iekļauto teritorijas izmantošanas veidu skaits un nepilnīgi to apraksti
- Apgrūtināta vēja parku plānošana *Mežu teritorijā (M)*
- Nepilnīgas vides piekļūstamības prasības
- Precizējami apbūves rādītāji
- Pašvaldībām nav pietiekama tiesiskā pamata izvirzīt prasības publiskās ārtelpas veidošanai

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Ceļš uz problēmu risinājuma izstrādi

- ✓ Diskusijas Valsts Kancelejas un VARAM izveidotajā Teritorijas attīstības plānošanas sistēmas pilnveides darba grupā
- ✓ Uz klausīti pašvaldību plānotāju, iesaistīto institūciju, attīstītāju, NVO viedokļi
- ✓ Apzinātas problēmas esošajā regulējumā un tā piemērošanā

- Skaidrāka regulējuma noteikšana, lai izslēgtu praksē pielietoto interpretāciju dažādību
- plānošanas dokumentu izstrādes procesa elastība
- sabiedrības līdzdalību, akcentējot sabiedrības iespēju pēc iespējas ātrāk uzzināt par plānotajām aktivitātēm teritorijas plānošanas jomā konkrētajā teritorijā
- mūsdienīgu instrumentu izmantošanu visās plānošanas dokumentu izstrādes stadijās, arī institūciju sadarbībā
- iesaistīto pušu atbildība un kompetence

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

RISINĀJUMI:

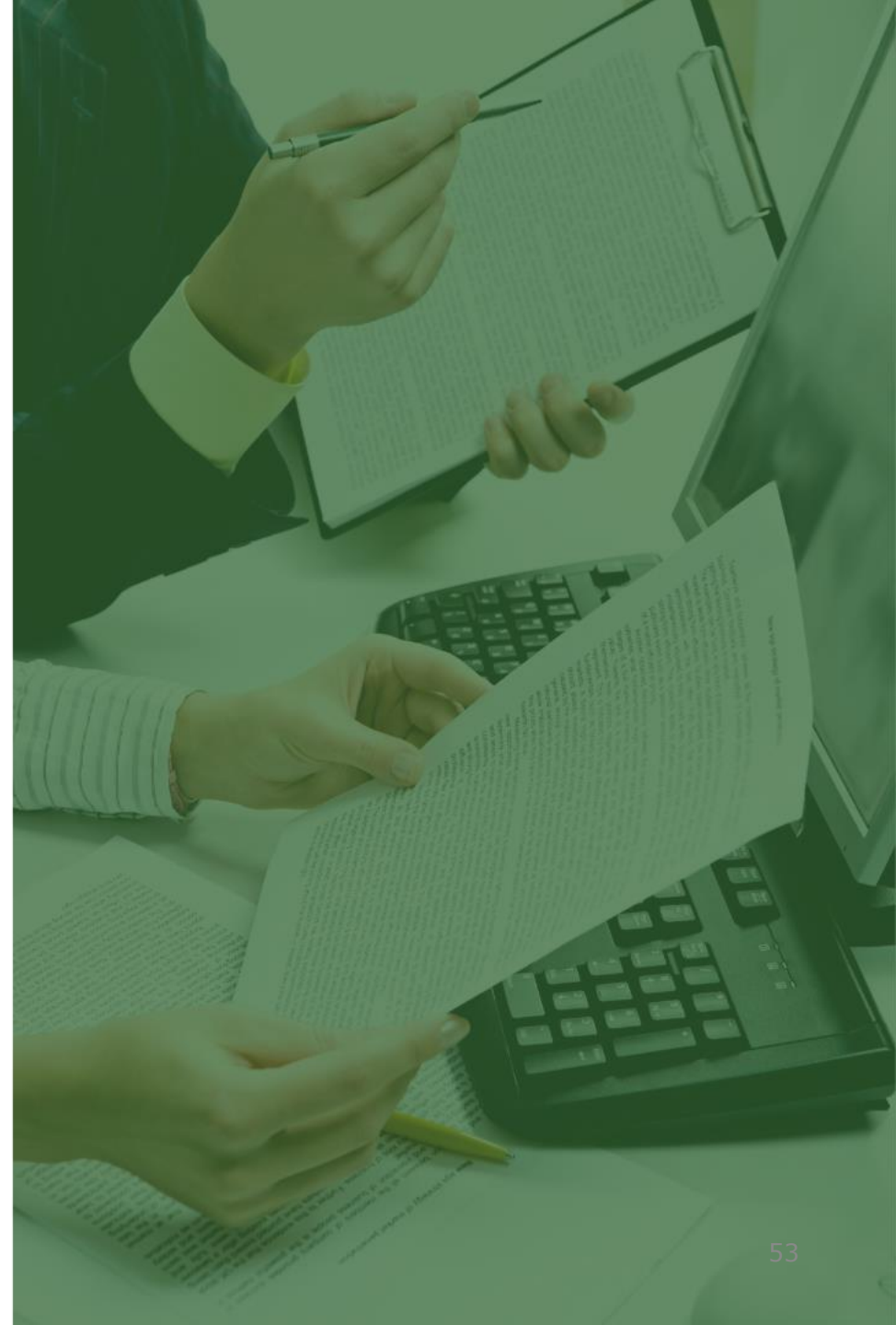
Grozījumi Teritorijas attīstības plānošanas likumā

noteikts **1 mēneša apstrīdēšanas termiņš**
(2 mēnešu vietā), kad stājušies spēkā
saistošie noteikumi
(TP un LP)

DP īstenošanas termiņš netiek ierobežots

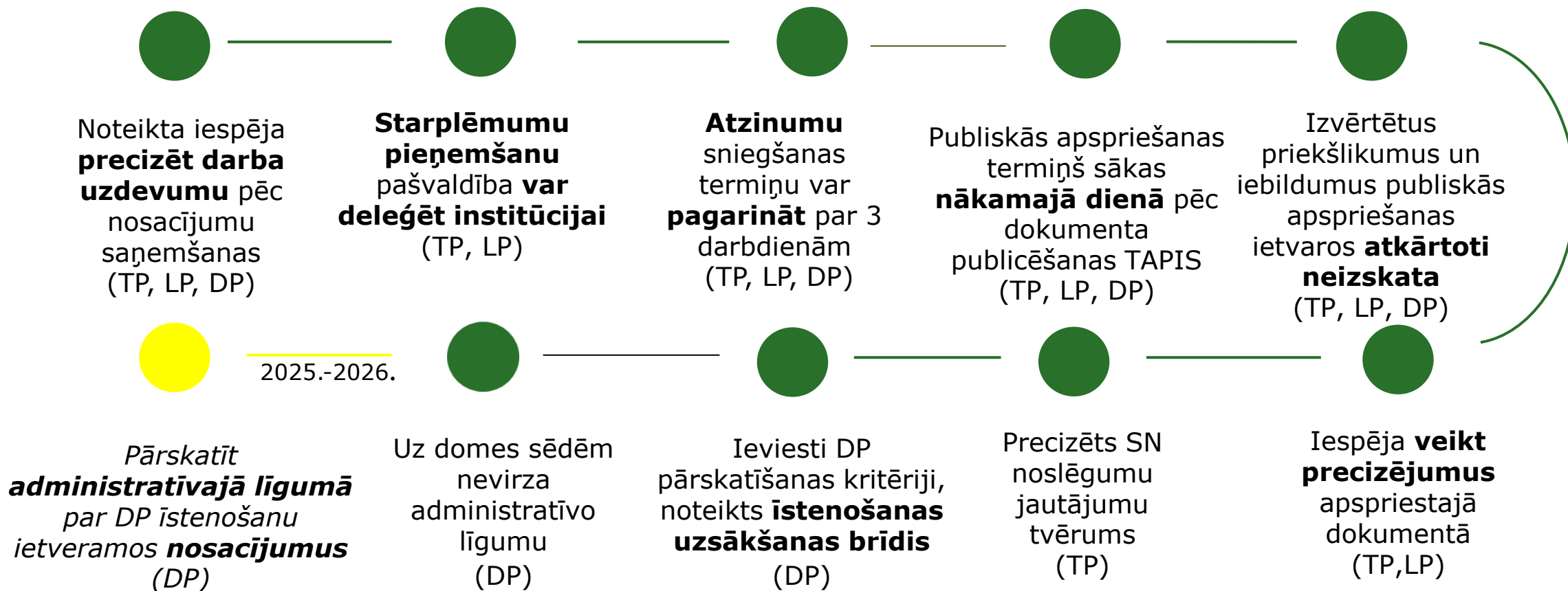

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Pilnveidota procesuālā kārtība

pilnveidoti dokumentu izstrādes iekšējie procesi samazinot termiņus un birokrātiju

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Pilnveidota procesuālā kārtība *pilnveidoti procesi darbam informācijas sistēmā*

izslēgta prasība
dublēt pašvaldības
mājas lapā TAPIS
ietverto informāciju
(TP, LP, DP)

**nosacījumi un
atzinumi** tikai,
izmantojot
TAPIS
(TP, LP, DP)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Pilnveidots sabiedrības iesaistes process

Lēmumā par
izstrādes uzsākšanu
jānorāda arī
**plānotā attīstības
iecere**
(LP)

Informatīvais stends
par publisko apspriešanu
(LP, DP)

Izstrādes vadītāja **pienākums**
nodrošināt **savlaicīgu**
sabiedrības iesaisti un **skaidrot**
publiskās apspriešanas **mērķi**
(TP, LP, DP)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Noteikts skaidrāks un elastīgāks teritorijas plānošanas regulējuma saturs

Papildināts funkcionālajās zonās
iekļauto teritorijas **izmantošanas
veidu skaits**, pilnveidoti to apraksti

**Atvieglota vēja parku
plānošana** funkcionālajā zonā
Mežu teritorija (M)

Pārskatīts
**apbūves
rādītāju**
aprēķins

2025.-2026.

Pārskatīt MKN
240 4.pielikumā
noteikto **atļauto
izmantošanu
saturu**

Dots **pilnvarojums pašvaldībām**
izvirzīt prasības **publiskās ārtelpas
un koplietošanas apstādījumu
veidošanai**

Precizētas **vides
pieklūstamības**
prasības

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Izmaiņas ieviestas grozot normatīvo regulējumu

Grozījumi **Teritorijas attīstības plānošanas likumā**
Spēkā no: 27.11.2024.

MK noteikumos Nr.628 (MKN 628)
«**Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem**»
I grozījumi spēkā no 19.01.2024.
II grozījumi spēkā no 06.12.2024.

MK noteikumos Nr.240 (MKN 240)
«**Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi**»
Spēkā no: 15.11.2024.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

IZ uzdevumi 2025.-2026. gadam

Vienots **regulējums Nacionālo interešu objektu** īstenošanai, nosakot iespējamus atvieglojumus (kopsakarā ar KEM aktivitātēm enerģētikas jomas tiesiskā regulējuma pilnveidošanā)

Grozījumi Zemes pārvaldības likumā (apbūves teritorijas attīstība ir iesākama ar tās funkcionēšanai **nepieciešamās infrastruktūras izbūvi** un nosacījumu, ka **tās pārvaldība ir nododama pašvaldībai**)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

VARAM iniciatīva dalībai VK Inovāciju laboratorijā

Darbnīcas mērķis

Izvērtēt procesuālo izmaiņu nepieciešamību
esošajā teritorijas plānošanas sistēmā

Secinājums

- Nepieciešams savlaicīgāk informēt sabiedrību par plānoto LP attīstības ieceri
- Sabiedrība iesaistāma jau pirms lēmuma pieņemšanas par LP darba uzdevuma apstiprināšanu

5
VARAM
pārstāvji

7
instituc.
partneru
pārstāvji

3
NVO
pārstāvji

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

2021.-2027.gada Interreg programmu rezultāti

(uz 2024.gada 31.decembri)

- ✓ Latvijas partneri īsteno projektus **6 Interreg programmās**
- ✓ **VARAM ir vadošā iestāde Latvijas-Lietuvas** pārrobežu sadarbības programmai
- ✓ Ir apstiprināti **306 starptautiski projekti** tūrisma, vides, klimata, uzņēmējdarbības, inovāciju, kultūras, labklājības un izglītības jomās
- ✓ **523 Latvijas institūcijas** sadarbojas ar vairāk nekā 1200 institūcijām Eiropā
- ✓ Latvijas partneriem šobrīd piesaistītais finansējums - **69 MEUR, kas ir vairāk nekā** kopējā Latvijas INTERREG aploksne visam plānošanas periodam – **49 MEUR**

Finansējuma apguve 69.09.00 apakšprogrammās «Latvijas nacionālās atbildīgās iestādes darbības nodrošināšana» un «Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programma» 2024.gada ietvaros:

- Nacionālās izmaksas, t.sk. starptautiskās iemaksas, dalībai Interreg programmās – 574 671,68 *euro*
- Līdzfinansējuma nodrošināšana Latvijas institūciju dalība Interreg projektos veicināšanai – 1 284 024,99 *euro*
- Izmaksas Latvijas – Lietuvas programmas projektu ieviešanai - 956 447,82 *euro*

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

2014.-2021.gada EEZ/Norvēģijas grantu programmu rezultāti

(uz 2024.gada 31.decembri)

Pabeigtas 2 programmas - **26,41 MEUR**

1. Reģionālās attīstības programmā:

- ✓ Tieši atbalstīti **217 uzņēmumi**
- ✓ **2700 uzņēmēji** reģionos piedalījušies apmācībās par inovatīvām biznesa metodēm, marketingu un eksportu
- ✓ veicināta patvērumu meklētāju **integrācija** Muceniekos
- ✓ radīti **168 mākslas un kultūras** produkti

2. Vides un klimata programmā:

- ✓ **attīrītas 3 vēsturiski piesārņotas vietas**
- ✓ izveidota jauna piesārņoto vietu **pārvaldības sistēma**
- ✓ Izstrādāti **klimata scenāriji** un “zaļā budžeta” ceļa karte valsts budžeta veidošanai un izpildei (projekta īstenotājs - KEM)
- ✓ atjaunoti 15 132 nacionālie **augšnes** dati (projekta īstenotājs - ZM)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Darbības virziens

Dabas kapitāla un ilgtspējīga ekosistēmu pakalpojumu pārvaldība

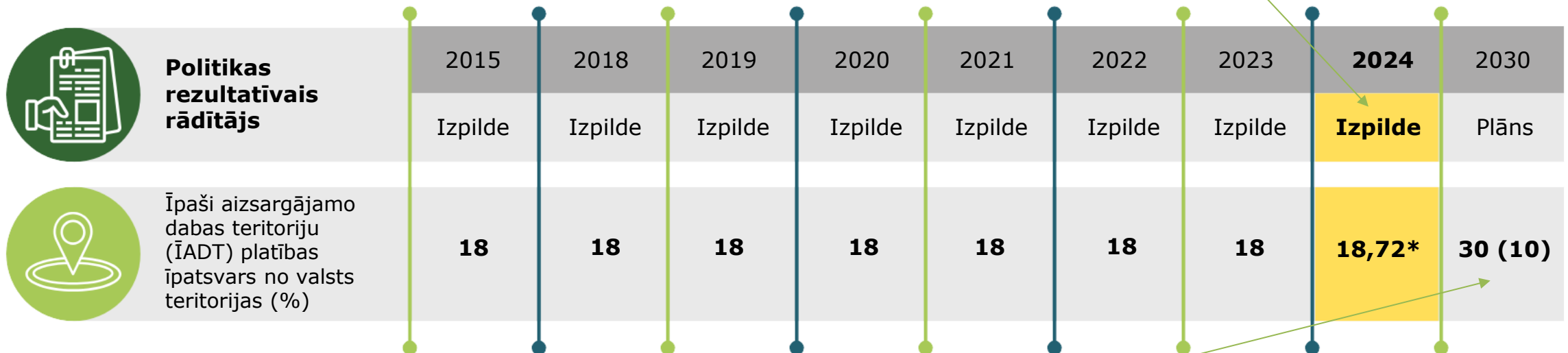

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabas kapitāla un ilgtspējīga ekosistēmu pārvaldība

Politikas mērķis: bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses, nodrošināt labu vides kvalitāti, ierobežojot un novēršot vides piesārņojumu, saglabāt bioloģisko daudzveidību un veicināt Latvijas virzību uz klimatneitralitāti un pret klimata pārmaiņām noturīgu attīstību

Palielināties ĪADT platības īpatsvars no valsts teritorijas, jo tika izveidotas jaunas ĪADT - 74 dabas liegumi staigāņu aizsardzībai un aizsargājamo ainavu apvidus "Koknese-Odziena" īpaši aizsargājamās sīkspārņu sugas - Eiropas platauša dzīvotņu aizsardzībai

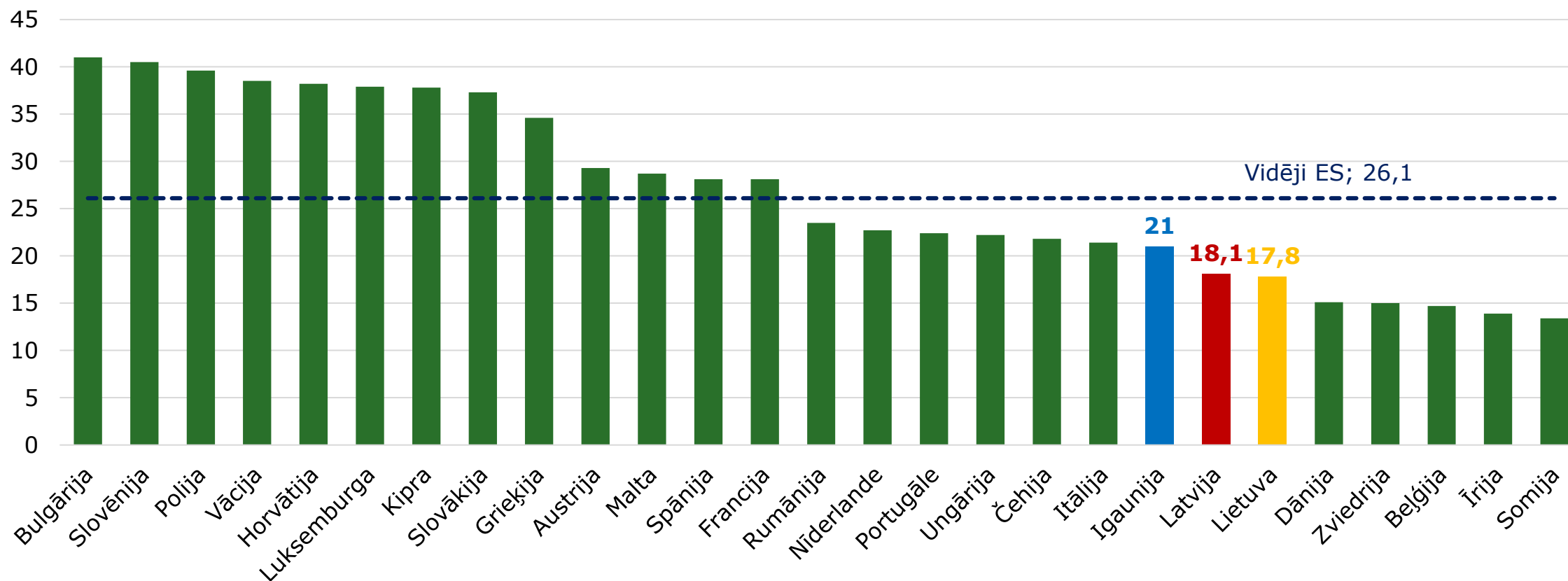
*t.sk. 12 % Natura 2000

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030. gadam paredz, ka ES kopumā jāaizsargā 30 % (tajā skaitā 10% stingri aizsargātas platības) gan no sauszemes, gan jūras teritorijas. Latvijas Vides politikas pamatnostādņu (2021 – 2027) projektā paredzēts izvērtēt un pilnveidot aizsargājamo teritoriju tīklu atbilstoši ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas mērķiem.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) platības īpatsvars no valsts teritorijas 2022. gadā ES (%)

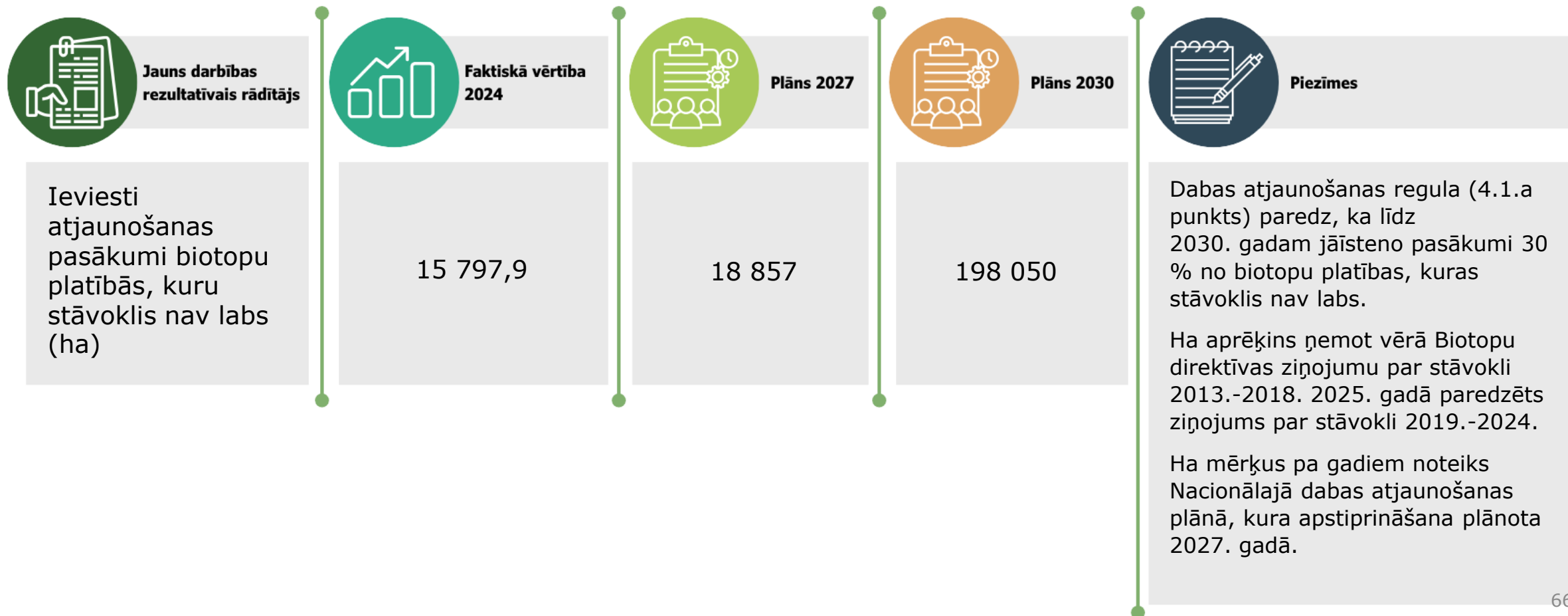

Datu avots: Eurostat

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabas kapitāla un ilgtspējīga ekosistēmu pārvaldība - raksturojošie darbības rezultatīvie rādītāji

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabas kapitāla un ilgtspējīga ekosistēmu pārvaldība - raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji

Raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji	Izpilde 2023	Plāns 2024	Faktiskā vērtība 2024	Plāns 2025	Plāns 2026	Plāns 2027	Nesasniegšanas iemesli, ieguvums sabiedrībai
Uzturēti labā stāvoklī un pilnveidoti tūrisma un dabas izglītības infrastrukturā objekti īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (skaits)	747	748	747↓	700	700	700	2024. gadā veicināta dabas tūrisma attīstība - uzturēti 747 tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objekti. Plānotais skaits samazināts nākamiem gadiem, jo, sakarā ar finansējuma samazinājumu, daļa infrastrukturā objektu būs avārijas stāvoklī un slēdzami
Labvēlīga aizsardzības stāvokļa uzturēšanai un uzlabošanai, apsaimniekoti VARAM valdījumā esošie pļavu, meža un purvu biotopi (ha)	18 521	18 857	15 797,9↓	18 857	18 857	18 857	2024. gadā, lai veicinātu labvēlīga sugu un biotopu aizsardzības stāvokļa sasniegšanu, apsaimniekoti VARAM valdījumā esošie pļavu, meža un purvu biotopi 15 797,9 ha platībā. 2024. gadā plāns netika sasniegts, jo saskaņā ar normatīvo regulējumu nebija iespējams saņemt finansējumu projekta pēcuzturēšanai, kā rezultātā biotopi 2024.gadā netika apsaimniekoti plānotajā apjomā. 2025. gadā biotopu apsaimniekošanu plānots veikt paredzētajā apjomā.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabas kapitāla un ilgtspējīga ekosistēmu pārvaldība - raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji

Raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji	Izpilde 2023	Plāns 2024	Faktiskā vērtība 2024	Plāns 2025	Plāns 2026	Plāns 2027	Sasniegšanas iemesli, ieguvums sabiedrībai
Vides izglītības pasākumi (Muzejpedagoģiskās programmas, nodarbības, pasākumi, ekskursijas, lekcijas, semināri, kursi, ekspertu konsultācijas) (skaits)	3 164	1 870	2 275↑	1 870	1 870	1 870	2024. gadā veidota sabiedrības izpratne par dabas vērtību nozīmi, organizējot vides izglītības pasākumus. Iemesli, kas noteica 2024. gada plāna pārpildi: 1.vides izglītības centra "Botania" ekspozīcijas atvēršana; 2.izcilu dažādu dabaszinātņu jomu speciālistu pieejamība konsultācijām; 3.nodrošināta izglītojoša darba bāze vides izglītības programmu realizācijai un aktivitātēm
Ex situ un krājumā uzturētās vienības (skaits)	242 320	236 515	244 869↑	244 925	244 925	244 925	LNDM tiek veidotas augstvērtīgas etalonkolekcijas, kas raksturo Latvijas dabu. Aktīvi krājuma izmantotāji ir studenti, īpaši doktora studiju dalībnieki. 2024. gadā kopējais LNDM uzturēto krājuma vienību skaits 231 354 un LNBD <i>Ex situ</i> uzturēti taksoni 13 515
Sasniegtā tiešā mērķauditorija, izmantojot medijus (prese, TV, radio) (skaits tūkst.)	1 000	1 000	1 250↑	1 000	1 000	1 000	Izmantojot medijus, 2024. gadā popularizēts videi draudzīgs dzīvesveids

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabas kapitāla un ilgtspējīga ekosistēmu pārvaldība - raksturojošie darbības kvalitātes rādītāji

Kvalitātes rādītājs	Izpilde 2023	Plāns 2024	Faktiskā vērtība 2024	Plāns 2025	Plāns 2026	Plāns 2027	Sasniegšanas iemesli
Apmeklētāji (skaits)	307 772	270 000	336 522↑	240 000	240 000	240 000	1.Plašs izstāžu piedāvājums; 2.Pakalpojumu popularizēšana sociālajos tīklos; 3.Nodrošinātas kvalitatīvas ekspozīcijas un plašas teritorijas izglītībai, atpūtai un pastaigām

Apmeklētāji Latvijas Nacionālajā dabas muzejā, Latvijas Nacionālajā botāniskajā dārzā, Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas izglītības centros, Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apmeklētāju un informācijas centros, Līgatnes dabas takās

Tiek paredzēts, ka apmeklētāju skaits samazināsies, jo, sakarā ar finansējuma samazinājumu, daļa infrastruktūras objektu būs avārijas stāvoklī un slēdzami

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

III sadaļa

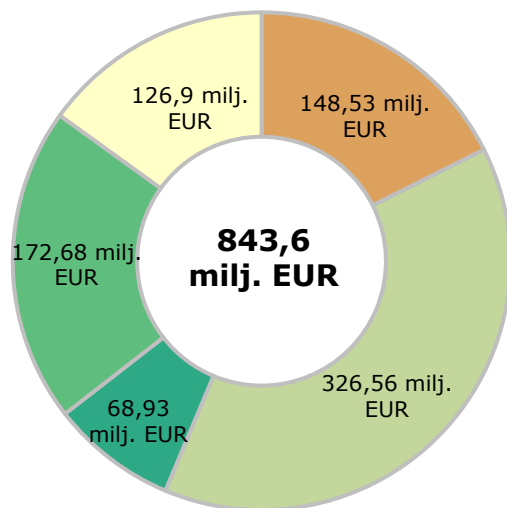
Cita informācija

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

2021.-2027. gada plānošanas perioda VARAM atbildības investīcijas un to izstrādes progress 2024. gadā

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.-2027. gadam

1.politikas mērķis: Viedāka Eiropa (148,53 milj. EUR)

- IKT risinājumi un pakalpojumi

2.politikas mērķis: Zaļāka Eiropa (326,56 milj. EUR)

- Pašvaldību ēku energoefektivitāte, pielāgošanās klimata pārmaiņām, nacionālas nozīmes plūdu novēršana, notekūdeņu apsaimniekošana, atkritumu pārstrāde un dalītā vākšana, gaisa piesārņojuma mazināšana, bioloģiskās daudzveidības veicināšana, vides monitoringa attīstība un vides izglītības veicināšana.

4.politikas mērķis: Sociālāka Eiropa (68,93 milj. EUR)

- PII infrastruktūra, digitālās prasmes, bērnu pieskatīšanas pakalpojumi

5.politikas mērķis: Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa (172,68 milj. EUR)

- Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam, pašvaldību un plānošanas reģionu kapacitātes uzlabošana, publiskā ārtelpa, viedās pašvaldības

6.politikas mērķis: Taisnīgas pārkārtošanās fonda investīcijas (126,9 milj. EUR)

- Vēsturisko kūdras ieguves vietu rekultivācija, uzņēmējdarbības publiskā infrastruktūra, pašvaldību bezemisiju transportlīdzekļi, ES nozīmes biotopu vai purvu ekosistēmu atjaunošana, pašvaldību un reģionu speciālistu prasmju paaugstināšana klimatneitrālas ekonomikas jautājumos

VARAM atbildības pasākumi KOPĀ

- **37** MK noteikumi, t.sk. par šobrīd pieejamo finansējumu **33** MK noteikumi
- ES fondu finansējums **843,6** milj. EUR, t.sk. šobrīd pieejams finansējums – **733,19** milj. EUR

2024. gada izpilde

- **18** MK noteikumi
- ES fondu finansējums **478,7** milj. EUR

VARAM investīcijās apstiprinātais normatīvais regulējums kumulatīvi līdz 25.03.2025.

- **29** MK noteikumi
- MK noteikumos pieejamais ES fondu finansējums pasākumu īstenošanai **683** milj. EUR (t.i., **93%** no VARAM šobrīd pieejamā ES fondu piešķiruma – **733,19** milj. EUR)

Papildus, ievērojot valdības prioritātes un rosinātās pārdales, VARAM atbildībā ar 2025. gadu ir trīs jauni investīciju pasākumi (ES fondu finansējums 69,3 milj. EUR):

- IKT risinājumu un pakalpojumu kiberdrošības paaugstināšana (33,3 milj. EUR)
- Divējāda lietojuma infrastruktūras attīstība (Sēlijas poligona pievadceļš) (13,81 milj. EUR)
- Objektu (patvertņu) pielāgošana un aprīkošana civilās aizsardzības mērķiem (22,19 milj. EUR, sadarbībā ar IEM)

Š.g. martā TAP portālā pirmreizējai starpinstitūciju saskaņošanai nodoti šo investīciju pasākumu īstenošanas MK noteikumu projekti.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Projektu īstenošana

(KPVIS dati uz 31.12.2024.)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

[Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija](#)

